

Regio Midden-Holland

Jaarstukken 2019

Versienummer: 1.0
Datum: 6 maart 2020

Dagelijks Bestuur 8 april 2020
Algemeen Bestuur 1 juli 2020

Postbus 305
2800 AH GOUDA
www.regiomiddenholland.nl

Regio Midden-Holland

Productnummer	
Omschrijving	Jaarstukken Regio Midden-Holland 2019
Status	Vastgesteld algemeen bestuur d.d. 1 juli 2020
Datum	8 april 2020
Opdrachtgever	Algemeen Bestuur
Opgesteld door	M. de Heide

Inhoudsopgave

1	Voorwoord.....	5
2	Rekening in één oogopslag	7
2.1	Resultaat Regio Midden-Holland 2019	7
2.2	Resultaatbestemming	8
3	Jaarverslag	10
3.1	Programma Regio Midden-Holland	11
3.1.1	Programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt.....	11
3.1.2	Programma Verkeer en Vervoer	14
3.1.3	Programma Sociaal Domein.....	19
3.1.4	Programma Ruimte en Wonen	21
3.1.5	Programma Duurzaamheid	23
3.1.6	Cultuur.....	24
3.1.7	Bestuurlijke Tafel Vrijetijd, Water en Groen (AGW).....	25
3.1.8	Wat heeft het programma Regio Midden-Holland gekost?	27
3.1.9	Algemene dekkingsmiddelen.....	27
3.2	Paragrafen.....	28
3.2.1	Lokale Heffingen	28
3.2.2	Weerstandsvormogen en Risicobeheersing.....	28
3.2.3	Onderhoud Kapitaalgoederen.....	30
3.2.4	Financiering	31
3.2.5	Bedrijfsvoering	33
3.2.6	Verbonden Partijen	33
3.2.7	Rechtmatigheid	33
4	Jaarrekening	34
4.1	Balans Regio Midden-Holland per 31 december 2019.....	34
4.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	36
4.2.1	Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening.....	36
4.2.2	Vaste activa	36
4.2.3	Vlottende activa	37
4.2.4	Vorzieningen	37
4.2.5	Vaste schulden	37
4.2.6	Vlottende passiva.....	38

4.2.7	Waarderingsgrondslagen WNT	38
4.3	Toelichting op de balans	39
	Activa.....	39
4.3.1	Materiele vaste activa.....	39
4.3.2	Vlottende activa	40
	Passiva.....	42
4.3.3	Vaste passiva.....	42
4.3.4	Vlottende passiva.....	44
4.3.5	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	45
4.4	Overzicht van baten en lasten.....	46
4.4.1	Overzicht van baten en lasten	47
4.4.2	Verschillenanalyse overzicht van baten en lasten	48
4.4.3	Onvoorzien	50
4.4.4	Incidentele baten en lasten.....	50
4.4.5	Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	52
4.4.6	EMU-saldo	54
4.4.7	Wet Normering Topinkomens.....	55
5	Vaststelling jaarstukken 2019	57
6	Controleverklaring	58
	Bijlagen	59
	Bijlage 1 Inwonersbijdrage 2019 per gemeente	60
	Bijlage 2 Staat van reserves 2019	61
	Bijlage 3 Taakvelden 2019	62

1 Voorwoord

Begin 2019 is een start gemaakt de vernieuwing van de strategische agenda van de regio Midden-Holland. Op 19 februari 2019 vond een conferentie plaats voor alle colleges in de regio Midden-Holland. Deze conferentie stond in het teken van deze vernieuwing van de strategische agenda voor de periode vanaf 2020. Op basis van de opbrengst van deze collegeconferentie is een eerste versie van een nieuwe strategische agenda voor de regio Midden-Holland in de periode mei – juli 2019 voorgelegd voor een reactie aan diverse betrokkenen.

Dit betrof de vijf betrokken colleges, de bestuurlijke / inhoudelijke tafels en aan de klankbordgroep van alle betrokken gemeenteraden alsmede tijdens een avond voor raadsleden. De reacties zijn geïnventariseerd en op basis daarvan is de strategische agenda aangescherpt. Vanuit de wens om focus aan te brengen, bevat de nieuwe agenda een viertal inhoudelijke en ‘tafeloverstijgende opgaven’. De aangescherpte strategische agenda hebben wij vervolgens aangeboden aan de vijf gemeenteraden om hen in de gelegenheid te stellen een zienswijze mee te geven aan de colleges van BenW over deze nieuwe versie. Vaststelling van de nieuwe strategische agenda vindt plaats in de vijf betrokken colleges van BenW.

In 2019 zijn 5 raadsledenbijeenkomsten georganiseerd. Op verzoek van de klankbordgroep van raadsleden vond een aantal raadsledenavonden plaats over de Regionale Energie Strategie (RES). Er was een combinatieavond over de Regionale Agenda Wonen en de Strategische Agenda van regio Midden-Holland. Ook was er een raadsledenavond over de OV-visie Zuid-Holland Noord *en het onderzoek naar combineren van doelgroepenvervoer en openbaar vervoer?*. Op 27 september organiseerde de klankbordgroep van raadsleden een geslaagde regionetwerkbijeenkomst, om langs de inhoud het nut van regionale samenwerking te ervaren en te netwerken. Inhoudelijk werd gesproken over regionale samenwerking op het gebied van economie, onderwijs en arbeidsmarkt.

Deze jaarrekening richt zich op de verantwoording van de regionale budgetten, gerelateerd aan begroting. In de regionale netwerksamenwerking wordt meer gerealiseerd dan alleen deze financiële verantwoording beschrijft. Budgetten van projecten die volgen uit de strategische agenda waaraan een gemeente deelneemt, worden verantwoord in financiële stukken van de betreffende gemeente.

Naast de financiële verantwoording willen we een aantal inhoudelijke successen van het afgelopen jaar met u delen.

- In maart 2019 hebben we, in samenwerking met het Nederlands Debat Instituut, een succesvol provinciaal verkiezingsdebat georganiseerd. Elf politieke partijen debatteerden met elkaar over de positie van regio Midden-Holland in de Randstad.
- In het BO MIRT van november 2019 is door de minister de startbeslissing genomen voor de MIRT-Verkenning voor de Oeververbinding in Rotterdam. Voor de Algeracorridor is daarbij een pakket voorzien voor de korte en lange termijn met een omvang van 90 miljoen euro.
- In het BO MIRT van november 2019 is afgesproken om nader onderzoek te doen naar verbetering van de doorstroming op de A12 tussen Gouda en De Meern. Ook de aansluiting van de N11 (Bodegravenboog) en enkele andere mogelijke oplossingen worden onderzocht.
- Het Rijk heeft in november 2019 de Regio Deal bodemdaling Groene Hart gesloten met de 8 regionale overheden. Dit is tot stand gekomen vanuit de samenwerking Alphen-Gouda-

Woerden en met inbreng van het Platform Slappe Bodem. Het Rijk stelt hiermee 10 miljoen euro beschikbaar voor de aanpak van bodemdaling, de partijen investeren gezamenlijk 20 miljoen euro in de Regio Deal bodemdaling.

Financieel hebben we een positief resultaat van € 132.621,-. Naast het feit dat wij ook in 2019 doelmatig omgingen met de beschikbare middelen, ligt de verklaring omtrent het positieve resultaat onder andere in het feit dat de budgetten van vijf bestuurlijke tafels en het convenant Alphen, Gouda en Woerden een ruime budgetonderschrijding hebben gerealiseerd. Het restant van de budgetoverheveling 2018 naar 2019 van de bestuurlijke tafels Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt (1) en Duurzaamheid (2) (totaal € 19.072,-) is conform de bestuurlijke afspraak in de algemene middelen zijn vrijgevallen. Daarnaast heeft het budget met betrekking tot de dienstverleningsovereenkomst ODMH en het algemene werkbudget een ruime budgetonderschrijding. Een uitgebreide toelichting wordt weergegeven in hoofdstuk 4.4 van deze jaarrekening.

In hoofdstuk 2.2 is de voorgestelde resultaatbestemming weergegeven. Ook in 2019 hebben we nadrukkelijk gekeken naar de rechtmatige besteding van middelen. Het oordeel daarover is tot uitdrukking gekomen in de goedkeurende accountantsverklaring.

2 Rekening in één oogopslag

2.1 Resultaat Regio Midden-Holland 2019

We sluiten het jaar 2019 met een positief resultaat van € 132.621,- Dit exploitatieresultaat is per kostensoort als volgt opgebouwd:

Regio Midden-Holland		2019	
		Realisatie	Begroting
KS Omschrijving			
	Algemene Bijdrage	-402.500	-402.500
	Overige Bijdragen	-22.500	-22.500
	Projectbaten	-614.796	-536.758
Totaal Baten		-1.039.796	-961.758
	Personeelskosten	14.432	10.000
	Apparaatskosten	43.230	50.000
	Directe productkosten	251.280	426.101
	Doorberekende kosten	45.111	50.500
	Projectlasten	614.796	536.758
Totaal Lasten		968.849	1.073.359
Totaal saldo van baten en lasten		-70.947	111.601
Mutatie reserve		-61.674	-152.426
Resultaat		-132.621	-40.825

NB In alle overzichten worden de baten weergegeven met een negatief bedrag en de lasten met een positief bedrag

Voor een compleet overzicht van de lasten en baten wordt verwezen naar hoofdstuk 6 overzicht van baten en lasten.

2.2 Resultaatbestemming

Wij stellen u voor om het positieve resultaat van € 132.621,- deels aan de bestemmingsreserves toe te voegen en deels aan de gemeenten uit te keren. Aan de gemeenten wordt € 69.967,- uitgekeerd en € 62.654,- aan de bestemmingsreserves van de bestuurlijke tafels toegevoegd. Met deze toevoeging is het niet bestede jaarbudget 2019 van de bestuurlijke tafels in 2020 beschikbaar.

De toevoeging aan de bestemmingsreserves betreft de op 22 januari 2020 door het Dagelijks Bestuur voorgestelde budgetoverheveling. Op basis van de huidige bestuurlijke afspraak hebben de bestuurlijke tafels éénmalig de mogelijkheid om het niet bestede jaarbudget naar het nieuwe begrotingsjaar over te hevelen. Indien het saldo van de budgetoverheveling binnen de periode van een jaar niet besteed is, zal het saldo in de algemene middelen vrijvallen. Om de bestuurlijke tafels de gelegenheid te geven om het in 2019 beschikbare budget optimaal te benutten is de afspraak om de kosten in eerste instantie ten laste van de bestemmingsreserve (budgetoverheveling 2018 naar 2019) te brengen en vervolgens het reguliere budget 2019 wordt uitgeput. Het resterende saldo van het reguliere jaarbudget komt op basis van de bestuurlijke afspraak in aanmerkingen voor een budgetoverheveling.

Met betrekking tot het begrotingsjaar 2020 is afgesproken dat er in totaal € 153.407,- vanuit het boekjaar 2019 voor de bestuurlijke programma's beschikbaar blijft, dit betreft het saldo van het reguliere budget en bestemmingsreserves 2019 minus de uitputting die in 2019 heeft plaatsgevonden.

Omdat boekhoudkundig in eerste instantie het reguliere jaarbudget 2019 is uitgeput en vervolgens de onttrekking uit de bestemmingsreserve hebben plaatsgevonden lijkt de budgetoverheveling beperkt. Met deze saldering worden alleen onderstaande budgetoverheveling in het voorstel resultaatbestemming opgenomen. Op basis van de werkafpraak is de werkelijke budgetoverheveling € 153.407,- en staat in onderstaande tabel weergegeven.

Op basis van bovenstaande toelichting bedraagt de mutatie in de bestemmingsreserve € 62.654,- en heeft betrekking op de volgende programma's:

1. Programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt;
 - a. Een budgetoverheveling van € 39.941,- van het jaar 2019 naar 2020.
2. Programma Duurzaamheid;
 - a. Een budgetoverheveling van € 22.713,- van het jaar 2019 naar 2020.

De saldi van de budgetoverhevelingen zullen aan de reeds bestaande bestemmingsreserves worden toegevoegd.

In de onderstaande tabel (kolom Resultaat 2019) staat exact aangegeven hoe het volledige resultaat bestemd is.

De restitutie aan de gemeenten bedraagt € 69.967,- en zal naar verhouding van de in de begroting 2019 genoemde aantal inwoners aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd worden.

Gemeente	Aantal inwoners	Restitutie
Bodegraven-Reeuwijk	33.733	€ 10.320
Gouda	71.752	€ 21.952
Krimpenerwaard	55.204	€ 16.889
Waddinxveen	26.536	€ 8.119
Zuidplas	41.468	€ 12.687
Totaal	228.693	€ 69.967

De algemene reserve en de bestemmingsreserves na resultaatbestemming, zoals voorgesteld aan het Algemeen Bestuur, zien er dan als volgt uit:

Reserves Regio Midden-Holland	Stand 31-12-2019 voor bestemming	Resultaat 2019	Bestemming	Uitkering	Stand 31-12-2019 na bestemming
<u>Algemene reserve</u>					
- Algemene reserve	100.000	69.967	69.967	-69.967	100.000
- Dienstreserve Bestuurszaken	0				0
Subtotaal algemene reserve	100.000	69.967	69.967	-69.967	100.000
<u>Bestemmingsreserves</u>					
- Bestemmingsreserve Regionale Agenda Wonen	5.203	0	0	0	5.203
- Bestemmingsreserve Programmaondersteuning en lobby	120.110	0	0	0	120.110
- Bestemmingsreserve Verkeer Algemeen	30.077	0	0	0	30.077
- Bestemmingsreserve Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	559	39.941	39.941	0	40.500
- Bestemmingsreserve Ruimte en Wonen	26.481	0	0	0	26.481
- Bestemmingsreserve Verkeer en Vervoer	24.274	0	0	0	24.274
- Bestemmingsreserve Sociaal Domein	0	0	0	0	0
- Bestemmingsreserve Dekking inwonersbijdrage	66.858	0	0	0	66.858
- Bestemmingsreserve Projecten	82.018	0	0	0	82.018
- Bestemmingsreserve Convenant Alphen, Gouda en	21.651	0	0	0	21.651
- Bestemmingsreserve Duurzaamheid	17.787	22.713	22.713	0	40.500
Subtotaal bestemmingsreserves	395.018	62.654	62.654	0	457.672
Totaal	495.018	132.621	132.621	-69.967	557.672

Bedragen x € 1,-

Zoals hiervoor aangegeven heeft het bestuur in 2017 besloten dat een niet besteed jaarbudget éénmalig naar het nieuwe begrotingsjaar overgeheveld kan worden. Indien het saldo van de budgetoverheveling binnen de periode van een jaar niet besteed is, zal het saldo in de algemene middelen vrijvallen. Op basis van deze richtlijn is met betrekking tot de bestuurlijke tafel Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt (1) en Duurzaamheid (2) in totaal € 19.072,- in het resultaat 2019 vrijgevallen.

3 Jaarverslag

De programma's in de begroting 2019 op hoofdlijnen vormen de basis voor de verantwoording voor het jaar 2019. In deze jaarrekening hebben we een financiële toelichting per programma opgenomen. In hoofdstuk 3.1 wordt het programma Regio Midden-Holland uitgesplitst in een vijftal inhoudelijke bestuurlijke programma's die vanuit de gemeenschappelijke regeling voor de deelnemende gemeenten gecoördineerd worden. Per bestuurlijke programma wordt aangegeven wat bereikt is in relatie tot de voornemens uit de begroting.

De hieronder beschreven Strategische agenda is het uitgangspunt van waaruit we gewerkt hebben in 2019. Aan de hand van de strategische agenda is de lobby ingezet voor deze onderwerpen. In 2019 is tevens gestart met het opstellen van een nieuwe strategische agenda voor de periode vanaf 2020 waarin 4 overkoepelende strategische opgaven worden beschreven.

Kernboodschap

Programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt: Vitaal, duurzaam en innovatief

- Versterken aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt.
- Ontwikkelen van logistieke hotspot met de ambitie: in top 5 van de hotspots in Nederland binnen 3 jaar.
- Innovatie en verduurzaming van de economie.
- Inzetten van slimme Ruimtelijke Ontwikkeling: ruimte om te ontwikkelen en te transformeren.

Programma Verkeer en Vervoer: Bereikbare regio

- Effectieve infrastructuur: verbreden A20, volledige aansluiting N11 op A12 (Bodegravenbogen) en doorstroming Algeracorridor.

Programma Sociaal Domein: Zorgzaam en verbonden

- Zorg op orde: ondersteuningsaanbod voor kwetsbare inwoners.
- Zorgzame samenleving ondersteunen.

Programma Ruimte en Wonen: Aantrekkelijk wonen

- Flexibele, slimme en ontwikkelingsgerichte ruimtelijke ordening met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en transformatie.
- Passend, divers en duurzaam woningaanbod.
- Slappe bodem als kans: de regio als proeftuin voor innovatieve oplossingen (om gevolgen bodemdaling onder controle te krijgen).

Daarnaast is de regionale tafel duurzaamheid Midden-Holland actief. Deze tafel zet zich in om een regionale bijdrage te leveren aan de wereldwijde duurzaamheidsopgaven, waar dat regionaal mogelijk is en waar die regionale aanpak effectiviteit- en efficiëntie-verhogend werkt. In 2019 was de focus voornamelijk gericht op het opstellen van een programma Duurzaamheid. Grootste agendapunt is de Regionale Energie Strategie.

3.1 Programma Regio Midden-Holland

Organisatorisch wordt gewerkt vanuit het principe van de netwerkorganisatie. Uitgangspunt hierbij is dat de ondersteuning van de regionale strategische programma's vanuit de gemeenten in onderling overleg wordt geregeld. Elke gemeente levert naar rato ambtelijke inzet op één van de vijf inhoudelijke Bestuurlijke Overleggen. Iedere gemeente levert ook een voorzitter van één van deze Bestuurlijke Overleggen. Het Regionaal Platform functioneert als inhoudelijk strategisch overleg waar de inhoud van de 5 programma's samenkomt, onderlinge afstemming tussen programma's plaatsvindt en de lobby strategie van de regio wordt vastgesteld. Cultuur wordt als extra te behartigen onderwerp regionaal opgepakt. Vanuit regio Midden-Holland wordt tevens de Bestuurlijke Tafel Vrijetijd, Water en Groen in het convenant Alphen-Gouda-Woerden gefaciliteerd.

3.1.1 Programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt

Wat wilden we bereiken?

Op basis van de begroting 2019 waren de activiteiten van het programma Economie Onderwijs Arbeidsmarkt gericht op het bereiken van de speerpunten:

- Versterken van de regionale en bovenregionale economische samenwerking.
- Versterken van de aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt.
- Behoud en versterking van bedrijvigheid langs de A12 en het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid langs die corridor.
- Bevorderen en versterken initiatieven die bijdragen aan innovatie en duurzaamheid.
- Werken aan het doel om werklocaties (detailhandel, kantoren, bedrijventerreinen) kwantitatief en kwalitatief te benutten en te ontwikkelen met inbegrip van het benutten van kansen voor transformatie.

Wat is er gerealiseerd?

In het kader van speerpunt 'Versterken van de regionale en bovenregionale economische samenwerking' hebben we het volgende gedaan:

- Lobby regionale belangen in het Bestuurlijk Overleg Economie Zuid-Holland (BOEZHD) (overleg vier regio's Zuid-Holland, 100.000+-gemeenten en gedeputeerde).
- Afstemmen over ruimtelijk-economische thema's met vertegenwoordigers van bedrijfsleven, regiogemeenten en provincie Zuid-Holland.
- Lobby om aan te sluiten bij Economic Board Zuid-Holland.
- Overleg met gedeputeerde aan Bestuurlijke Tafel Ruimte Wonen Economie (integraal regionaal overleg Ruimte Wonen, Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt Midden-Holland en gedeputeerde Ruimte Wonen Economie).
- Entameren en stimuleren regionaal plan voor (versterking) (boven)regionale samenwerking scholen voortgezet onderwijs.
- Consultatie regionetwerkbijeenkomst 'Werkende samenwerking economie onderwijs arbeidsmarkt' georganiseerd voor en door raadsleden gemeenten Midden-Holland.
- Kennismakingsgesprek nieuwe gedeputeerde in triple helixoverleg.
- Entameren en stimuleren economische visie met uitvoeringsagenda triple helixoverleg Economie Onderwijs Arbeidsmarkt Midden-Holland (onder andere startbijeenkomst, visieontwikkeling, masterclasses).

In het kader van speerpunt 'Versterken van de aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt' hebben we het volgende gedaan:

- Ondertekening Human Capital Akkoord (HCA).
- Verkennen projecten die bij HCA kunnen worden ingediend.
- Werkbezoek regio Midden-Holland aan triple helixsamenwerking regio Achterhoek.
- Entameren concrete projectenagenda Economie Onderwijs Arbeidsmarkt.
- Bespreken en verkennen regionale inzet en lobby acquisitie hoger onderwijs in Midden-Holland (HBO-campus).
- Verkenning mogelijkheden samenwerking en haalbaarheid 3-D-printing in Midden-Holland: werkbezoek van aantal metaalverwerkende bedrijven in Midden-Holland, vertegenwoordiging triple helixoverleg Economie Onderwijs Arbeidsmarkt Midden-Holland aan 3-D-Technology Printing Center Eindhoven en brainport Industry Campus Eindhoven.
- Entameren en stimuleren 'Kom Binnen Bij Bedrijven': een "open dag" waarin bedrijven, gemeenten en maatschappelijke organisaties hun deuren openstellen. In samenwerking met Groene Hart Werkt.

In het kader van het speerpunt 'Behoud en versterken van bedrijvigheid langs de A12 en het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid langs die corridor' hebben we het volgende gedaan:

- Bespreken maatschappelijk nut en noodzaak van een containeroverslagpunt in Midden-Holland waaronder ruimtelijke inpasbaarheid.
- Besloten over onderzoek naar vijftal locaties voor een containerslagpunt in Midden-Holland. Mede naar aanleiding van onderzoek door onderzoeksbureau Panteia die voor de provincie Zuid-Holland eerder de mogelijkheden te verkennen.

In het kader van het speerpunt 'Bevorderen en versterken initiatieven die bijdragen aan innovatie en duurzaamheid' hebben we het volgende gedaan:

- Verkennen bijdragen met economisch karakter aan formuleren doelstellingen programma Duurzaamheid Midden-Holland.

In het kader van het speerpunt 'Werken aan het doel om werklocaties (detailhandel, kantoren, bedrijventerreinen) kwantitatief en kwalitatief te benutten en te ontwikkelen met inbegrip van het benutten van kansen voor transformatie' hebben we het volgende gedaan:

- Lobby namens regio in actualisering nieuw provinciaal bedrijventerreinenbeleid.
- Actualisatie regionale kantorenstrategie Midden-Holland 2019 – 2024 in samenwerking met gemeente Gouda.
- Lobby en strategische belangenbehartiging in het BOEZHD (interregionaal-provinciaal bestuurlijk overleg Zuid-Holland).
- Lobby regionale belangen bij regionale zienswijze Omgevingsbeleid Provincie Zuid-Holland.
- Inspraak namens regio Midden-Holland bij Provinciale Staten over het Omgevingsbeleid Provincie Zuid-Holland ten behoeve van de belangen Economie Onderwijs Arbeidsmarkt Midden-Holland.
- Bijdrage aan verkiezingsdebat in Midden-Holland voor statenverkiezingen.
- Bijdrage aan regionale detailhandelsvisie Midden-Holland. De uitvoering van dit regionale project gebeurt onder leiding van gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

- Bijdrage aan actualisering regionale bedrijventerreinenstrategie Midden-Holland. De uitvoering van dit project gebeurt onder leiding van gemeente Krimpenerwaard.

Wat heeft het gekost?

Van de in 2019 beschikbaar gesteld budget (ad € 46.108,-) is in totaal slechts € 559,- besteed.

Uit het programmabudget Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt Midden-Holland 2019 is voor de uitvoering van de volgende regionale onderzoeken en projecten een financiële bijdrage geleverd:

- Een door de programmamanager voor Gouda Onderneemt georganiseerde K3D excursie;
- Een strategiebijeenkomst van een bestuurlijke overleg Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt.

Het jaarbudget 2019 (ad € 40.500,-) zal voor de uitvoering van projecten naar 2020 doorgeschoven worden. Het niet bestede restantbudget uit 2018 (bestemmingsreserve) van € 5.049 valt vrij in de algemene middelen.

3.1.2 Programma Verkeer en Vervoer

Wat wilden we bereiken?

In 2017 is het Regionaal Verkeer- en Vervoerplan (RVVP) van Regio Midden-Holland door alle raden vastgesteld. Dit plan is in goede samenwerking met andere overheden en brede participatie van stakeholders opgesteld. Het RVVP geeft invulling aan het programma verkeer en vervoer van de regio.

Vanuit een inventarisatie van trends en ontwikkelingen hebben wij onze ambitie op het gebied van mobiliteit voor de regio Midden-Holland uitgewerkt in drie hoofddopgaven: we willen een concurrerende regio zijn, die leefbaar, groen en veilig is voor de inwoners en we zijn adaptief t.a.v. ontwikkelingen die op ons afkomen.

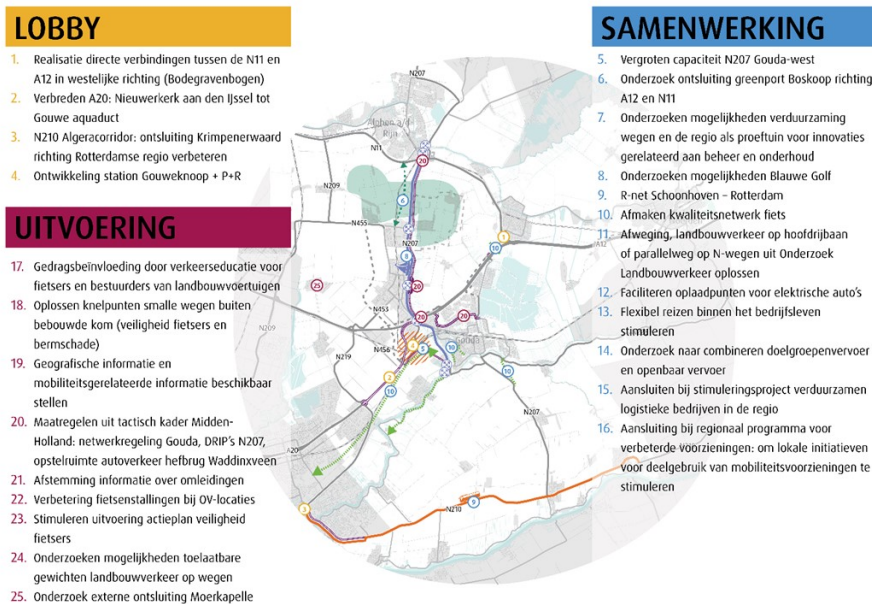
Als antwoord op de hoofddopgaven zijn tien speerpunten voor beleid benoemd. Deze speerpunten geven op hoofdlijnen aan hoe wij met de opgaven omgaan. Hieronder is de relatie schematisch weergegeven, waarbij de speerpunten omkaderd zijn:

Op basis van diverse analyses hebben wij deze 10 speerpunten gekoppeld aan concrete projecten in het uitvoeringsprogramma waar de regionale partijen in de periode tot 2025 mee aan de slag gaan. Het uitvoeringsprogramma bestaat uit drie delen: een lobbyagenda, een samenwerkingsagenda en een uitvoeringsagenda.

De projecten per agenda hebben we in het uitvoeringsprogramma in het kader van de regionale netwerksamenwerking voorzien van een trekker. De trekker per project is verantwoordelijk en neemt leiding om uitvoering te geven aan een project. Bij de realisatie van projecten werken we samen met stakeholders zoals andere overheden, vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Hieronder treft u het overzicht van de projecten:

Afhankelijk van capaciteit en urgentie zijn diverse projecten opgestart. In het kader van de strategische agenda van de regio ligt extra energie en nadruk op projecten uit de lobbyagenda van het RVVP. In de collegebijeenkomst van 5 september 2017 is voorts een lijst met projecten bepaald waar de nadruk op gelegd wordt. Ook zijn een aantal nieuwe ontwikkelingen meegenomen zoals Beter Bereikbaar Gouwe.

Wat is er gerealiseerd?

In het kader van het speerpunt “Doorstroming hoofdroutes voor regionaal autoverkeer optimaal benutten” hebben we het volgende gedaan:

- Lobby bij Rijk en Provincie ten behoeve van RVVP-project 1 “Realisatie directe verbindingen tussen N11 en A12 in Westelijke richting (Bodegravenbogen)”. Trekker is gemeente Bodegraven-Reeuwijk. Gedurende 2019 is samen opgetrokken met partners ter voorbereiding van een besluit BO MIRT najaar 2019. In het BO MIRT van november 2019 is afgesproken om nader onderzoek te doen naar verbetering van de doorstroming op de A12 tussen Gouda en De Meern. Ook de aansluiting van de N11 (Bodegravenboog) en enkele andere mogelijke oplossingen worden onderzocht. Het streven is dat de startbeslissing door de minister voor de MIRT-Verkenning A12 Gouwe-Oudenrijn in het najaar van 2020 genomen kan worden.
- Lobby bij Rijk ten behoeve van RVVP-project 2 “Verbreden A20: Nieuwerkerk aan den IJssel tot Gouwe aquaduct”. Trekker is gemeente Zuidplas. In het BO MIRT van november 2018 is door de minister toegezegd de verbreding te willen versnellen en zijn door het Rijk daartoe financiële middelen in de Rijksbegroting naar voren gehaald. De versnelling is mede te danken aan de inspanning vanuit de betrokken regiogemeenten en hun bijdragen aan deze versnelling. Maart 2019 is door de betrokkenen met de minister een

bestuursvereenkomst getekend waarin nadere afspraken zijn gemaakt om de versnelling te realiseren.

- Lobby ten behoeve van RVVP-project 3 “N210 Algeracorridor: ontsluiting Krimpenerwaard richting Rotterdamse regio verbeteren”. Trekker is gemeente Krimpenerwaard. Overleg in Bestuurlijk Platform Algeracorridor. In het BO MIRT van november 2018 is besloten een MIRT-verkenning oeververbinding aan de Oostkant van Rotterdam te starten. In aanloop naar het BO MIRT is ter ondersteuning van gemeente Krimpenerwaard aan de gedeputeerde van Provincie Zuid-Holland een door de regiogemeenten getekende adhesiebetuiging aangeboden. Juni 2019 is namens Regio Midden-Holland en diverse vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven een steunverklaringsbrief uitgegaan aan de Vaste Kamercommissie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. In het BO MIRT van november 2019 is tenslotte door de minister de startbeslissing genomen voor de MIRT-Verkenning voor de Oeververbinding in Rotterdam. Voor de Algeracorridor is daarbij een pakket voorzien voor de korte en lange termijn met een omvang van 90 miljoen euro. Toegewerkt wordt naar een voorkeursbeslissing.

Daarnaast hebben we inzet gepleegd op thema's die een bijdrage leveren aan een of meer speerpunten, bijvoorbeeld het stimuleren van OV-gebruik en ketenmobiliteit of flexibel reisgedrag:

- RVVP-project 4 “Ontwikkeling station Gouweknoop + P&R”: eind 2019 is door het Bestuurlijk Overleg Verkeer en Vervoer aan de colleges gevraagd om een bijdrage van 60.000 euro voor een haalbaarheidsonderzoek naar een station/transferium Gouweknoop. De feiten die hieruit voortkomen kunnen ter ondersteuning dienen van de lopende lobbyactiviteiten.
- Aanbesteding concessie Zuid-Holland Noord (ZHN). In 2019 hebben diverse bestuurlijke en ambtelijke bijeenkomsten plaatsgehad bij zowel verkeer en vervoer als het sociaal domein. Ook zijn raadsleden meermaals betrokken. Gemeente Zuidplas heeft namens de regio een forse inzet gepleegd door inzet van een projectleider voor enkele dagen in de week. In 2019 is door de stuurgroep voor de aanbesteding vastgesteld dat een integratie van systemen doelgroepenvervoer en openbaar vervoer niet is om betere resultaten te bereiken op maatschappelijke opgaven. Dit kan ook door een betere samenwerking. Vervolgens is het beleidskader voor de aanbesteding in afstemming met de Stuurgroep tot stand gekomen en akkoord bevonden om voor besluitvorming door de provincie voor te leggen. Provinciale Staten stellen met dit beleidskader de kaders en uitgangspunten vast, waarbinnen Gedeputeerde Staten de aanbesteding ZHN uitvoeren. In 2020 zal samen verder gewerkt worden aan een bestek en Programma van Eisen.
- RVVP-project 10 “Afmaken kwaliteitsnetwerk fiets”:
 - o Voor Snelfietspad Gouda-Rotterdam: inspraak van belanghebbenden vraagt voor een enkele gemeente tijd om overwogen keuzes te maken.
 - o Onderzoek snelfietspad Rotterdam-Krimpenerwaard is medio 2019 opgestart.
 - o Er is verkennend gesproken over een snelfietspad tussen Gouda en Woerden. De beste kansen lijken te liggen op het traject Gouda-Bodegraven.
- Deelname aan Korte Termijn Aanpak (Vervolg op Beter Benutten). De aanpak draagt bij aan de doelen van ons Regionaal Verkeer- Vervoersplan. Het gaat onder andere om maatregelen op het gebied van de vraag naar mobiliteit (werkgeversaanpak, werknemersaanpak, bezoekersaanpak), het gebruik van de netwerken (rijgedrag) en duurzame logistiek. Het is de verwachting dat voor deze maatregelen in de komende jaren

rijksmiddelen beschikbaar komen. In het overgangsjaar 2019 is gewerkt aan het opbouwen van netwerken en het bepalen van focus, werkgebied en activiteiten. Voorts is de Werkgeversaanpak opgestart waar inmiddels alle gemeenten aan meedoen en al veel bedrijven voor aan boord zijn.

Verder zijn enkele nieuwe projecten opgestart naar aanleiding van ontwikkelingen en gingen reguliere trajecten en processen door:

- RVVP-project 6 “Onderzoek ontsluiting Greenport Boskoop richting A12 en N11” krijgt vorm via het project Beter Bereikbaar Gouwe (voorheen Programmatische Aanpak Gouwe genoemd). De regio wordt vanuit de netwerksamenwerking vertegenwoordigd door Waddinxveen. Na afronding van de gebiedsvisie in 2018 wordt in de volgende fase door de partners verder gewerkt aan een gezamenlijk uitvoeringsprogramma. Daarbij is veel ruimte voor participatie door stakeholders. Op 20 november overhandigde onafhankelijk provinciaal ruimtelijk adviseur zijn advies aan de bestuurders Beter Bereikbaar Gouwe. Het advies zal worden gebruikt om het maatregelenpakket scherper te kunnen maken.
- Entameren en stimuleren van activiteiten uit het Actieprogramma verkeersveiligheid 2017-2019. Opdrachtverlening voor diverse regionale en lokale activiteiten uit het programma (omvang van de subsidie is in totaal bijna 9 ton euro voor regionale en lokale projecten).
- Vaststelling regionaal Actieprogramma Verkeersveiligheid 2020-2021. Daarvoor is door de gemeenten budget toegezegd als cofinanciering en is een aanvraag gedaan voor subsidie bij de provincie met een omvang van 432.750 euro. Daarvoor worden projecten uitgevoerd als School op Seef, Totally Traffic, verkeersleerkrachten, etc. De gemeenten hebben daarnaast ook voor lokale gedragsbeïnvloeding een subsidiebedrag van in totaal 205.653 euro aangevraagd via de regio. In totaal zal daarmee in de komende 2 jaar in Midden-Holland voor een bedrag van 923.020 euro aan projecten uitgevoerd worden. De subsidie bedraagt 50-75% en in sommige gevallen 100%. Tevens zijn voorbereidingen getroffen voor het actieprogramma 2022 en verder. Daarin zal als vertaling vanuit het Strategisch Plan Verkeersveiligheid van het Rijk op een vernieuwende wijze integratie plaatsvinden tussen gedrag, infra en handhaving. Risicosturing vormt daarbij nieuw instrumentarium.
- Voordracht voor subsidie regionale verkeer- en vervoerprojecten vanuit de Subsidieregeling Mobiliteit (SRM). Namens de regiowegbeheerders is voordracht voor subsidie gedaan voor infrastructurele projecten in 2020 (1,2 miljoen euro). De voordracht voor subsidie is in 2019 gedaan met de regionale gebiedsagenda mobiliteit als onderlegger. Doel van de regionale gebiedsagenda mobiliteit is om te komen tot een integrale gebiedsaanpak op het vlak van mobiliteit (onder andere OV, infra, fiets).
- Advies in Concessie Zuid-Holland Noord voor het openbaar busvervoer en de treindienst Alphen-Gouda over onder andere de dienstregeling. We hebben overleg hierover in de Stuurgroep Zuid-Holland Noord en de Stuurgroep Treindienst Alphen aan den Rijn-Gouda.
- In diverse bovenregionale overlegverbanden is lobby gevoerd en geparticipeerd op tal van dossiers. Het gaat bijvoorbeeld om het OV in de komende decennia in landsdelige spoorafels of de aankomende vrachtwagenheffing.

Wat heeft het gekost voor de regio?

Het bestuurlijk overleg Verkeer en Vervoer had in 2019 een totaal budget beschikbaar van € 65.500,- waarvan € 40.626,- is besteed. De gerealiseerde kosten 2019 hebben betrekking op:

- Externe inhuur projectleider voor het project Knopen en Ketens;

- o Dit project loopt gezamenlijk met het bestuurlijke programma Sociaal Domein waarbij elk programma 50% van de kosten voor haar rekening neemt.
- Externe inhuur bureau De Verkeersonderneming voor het project Werkgeversaanpak Midden-Holland;

Het niet besteden jaarbudget 2019 van € 24.874,- zal voor de uitvoering van projecten naar 2020 doorgeschoven worden.

3.1.3 Programma Sociaal Domein

Wat wilden we bereiken?

Zorgzaam en verbonden is de kernboodschap voor het programma Sociaal Domein in Midden-Holland. We stelden ons ten doel om een ondersteuningsaanbod voor kwetsbare inwoners aan te bieden en voor een bestendig programma te zorgen.

De uitvoering van de Jeugdwet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de decentralisatieopgave Maatschappelijke Zorg liggen ten grondslag aan onze activiteiten. Onze activiteiten agenderen we jaarlijks in een Dynamisch Programma Sociaal Domein Midden-Holland. De speerpunten hieruit richten zich op:

- Gedwongen kader jeugd
- Veiligheid/ RDOG
- Maatschappelijke zorg en beschermd wonen
- Vervoer
- Passend onderwijs
- Gedeelde zorg
- Productontwikkeling/innovatie
- Bedrijfsvoering/RDS

Behalve voor de speerpunten ging er in 2019 veel aandacht uit naar de sterke toename van de vraag naar jeugdhulp en de daarmee gepaard gaande kostenstijgingen van de jeugdzorg. Dit is een van de redenen waarom een eerdergenoemd speerpunt, de oprichting van 'de sociëteit', niet is gerealiseerd.

Wat is er gerealiseerd?

Binnen het Sociaal Domein wordt er gewerkt met een dynamisch programma, wat alle regionale projecten in het Sociaal Domein omvat. De regionale projecten hebben zowel een bestuurlijk als ambtelijk trekker van één of meerdere gemeenten.

In het kader van het speerpunt "Gedwongen kader jeugd" hebben we het volgende gedaan:

- Toekenning van het transformatiefonds Zorg voor de Jeugd en uitwerken van de actielijnen 'Meer kinderen in hun eigen omgeving laten opgroeien' en 'Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt'.
- Oprichten van de strategische tafel jeugd.
- Evaluatie jeugdbeschermingstafel.

In het kader van het speerpunt "Veiligheid/RDOG" hebben we het volgende gedaan:

- Ontwikkelen van een zorg- en veiligheidshuis met regio Holland Rijnland.
- Participatie in het RDOG-programma 'Geweld hoort nergens thuis'.

In het kader van het speerpunt "Maatschappelijke zorg en beschermd wonen" hebben we het volgende gedaan:

- Opnieuw vaststellen compensatieregeling voor verdeling middelen beschut wonen in de regio.
- Overleg tussen de portefeuillehouders Sociaal Domein en de portefeuillehouders Wonen over 'beschut wonen'. Dit overleg krijgt een vervolg in 2020 waarbij realisatie van locaties voor beschut wonen aan de orde komt.

In het kader van het speerpunt “Vervoer” hebben we het volgende gedaan:

- Lobby en belangenbehartiging bij aanbesteding OV-concessie Zuid-Holland Noord samen met Bestuurlijk Overleg Verkeer en Vervoer.
- Onderzoek naar de opties voor het realiseren van inclusief vervoer voor cliënten Wmo.
- Zorgdragen voor continuïteit bij het leerlingenvervoer.

In het kader van het speerpunt “Passend onderwijs en jeugdzorg” hebben we het volgende gedaan:

- Vaststellen ontwikkelagenda met onder andere projecten op het gebied van dyslexie; thuiszitters & risicoleerlingen en arrangementen MBO.

In het kader van het speerpunt “Gedeelde Zorg” hebben we het volgende gedaan:

- Samen met regionale zorgaanbieders en zorgverzekeraars werken we aan het ontschotten van budgetten, in eerste instantie gericht op integrale zorg voor kwetsbare ouderen.

In het kader van het speerpunt “Productontwikkeling/innovatie” hebben we het volgende gedaan:

- We werken aan volumebeheersing en transformatie van specialistische GGZ.
- De ADHD-pilot is afgerond en opgenomen in het reguliere aanbod.
- We hebben besloten tot continuering van BGGZ intensief plus.

In het kader van het speerpunt “Bedrijfsvoering/RDS” hebben we het volgende gedaan:

- Zoveel mogelijk gegevens beschikbaar stellen in het dashboard; hierop kunnen alle gemeenten hun zorgverbruik bijhouden en vergelijken met andere gemeenten.
- We werken met een nieuwe opzet voor kwartaalrapportages en monitoring.
- Formuleren van heldere kwaliteitseisen voor aanbieders.

We hebben extra capaciteit ingezet voor:

- De uitvoering van een omvangrijk herplaatsingstraject, noodzakelijk na de ontbinding van een contract met een zorgaanbieder.
- Voorbereiden aanbesteding openbaar vervoer in samenwerking met het Bestuurlijk Overleg Verkeer en Vervoer Midden-Holland.
- Een projectleider Gedeelde Zorg die participeert in de regionale overleggen en meewerkt aan voorbereidingen om zorgbudgetten te ontschotten.

Wat heeft het gekost?

Het bestuurlijke overleg Sociaal Domein had in 2019 een totaal budget beschikbaar van € 66.300,- welke in zijn geheel is besteed. De gerealiseerde kosten 2019 hebben betrekking op:

- Externe inhuur projectleider voor het project Knopen en Ketens;
 - o Dit project loopt gezamenlijk met het bestuurlijke programma Verkeer en Vervoer waarbij elk programma 50% van de kosten voor haar rekening neemt.
- Inhuur fotograaf voor een foto op de website van alle wethouders Sociaal Domein.

Met goedkeuring van de bestuurlijke tafel is het restant budget voor de uitgevoerde projecten / activiteiten door gemeente Bodegraven-Reeuwijk bij de Regio Midden-Holland in rekening gebracht. Gemeente Bodegraven-Reeuwijk is portefeuillehouder voor het programma Sociaal Domein en heeft de uitvoering voor haar rekening genomen.

3.1.4 Programma Ruimte en Wonen

Wat wilden we bereiken?

Op basis van de begroting 2019 waren de activiteiten van het programma Ruimte en Wonen gericht op het bereiken van de speerpunten:

- a) Lobby en belangenbehartiging in de interregionale overleggen op het niveau van Zuidelijke Randstad en Groene Hart met betrekking tot de regionale ruimtelijke ambities.
- b) Samen met andere regionale programma's (zoals Economie, Onderwijs Arbeidsmarkt) stemmen we ruimtelijke ontwikkelingen af.
- c) Lobby en belangenbehartiging in de regionale Bestuurlijke Tafel Ruimte Wonen en Economie (periodiek overleg Bestuurlijk Overleg Ruimte Wonen en Bestuurlijk Overleg Economie Onderwijs Arbeidsmarkt Midden-Holland met gedeputeerde Ruimte Wonen Economie).
- d) Lobby en belangenbehartiging in het interregionale Portefeuillehoudersoverleg Wonen-Verstedelijking (periodiek overleg over economie in Zuid-Holland met voorzitters van de regionale overleggen Ruimte Wonen, de portefeuillehouders Ruimte Wonen van 100.000+ gemeenten in Zuid-Holland en de gedeputeerde Ruimte Wonen Economie).
- e) Samen met externe partners afstemmen omgevingsbeleid. Daarnaast dragen we bij en hebben we inbreng op de lobby om invloed uit te oefenen op de omgevingsvisies van Rijk en Provincie.
- f) Samen met onze gemeente werken we aan lobby en belangenbehartiging rond ruimtelijke adaptatie (Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie).
- g) Wij werken samen met het programma Duurzaamheid de ruimtelijke- en woonaspecten van de duurzaamheidsambities (zoals de regionale energiestrategie) uit.
- h) We benutten het netwerk van het Platform Slappe Bodem* voor het delen van kennis en ervaringen en het ontwikkelen van kennis over bodemdaling. De regio Midden-Holland werpt zich op als proeftuin voor innovaties. Wij benutten het netwerk om een nationaal informatiecentrum bodemdaling in de regio te realiseren.
- i) Actualiseren Regionale Projectenlijst Woningbouw Midden-Holland.
- j) Opstellen Regionale Agenda Wonen Midden-Holland 2019 en bevorderen van de uitwerking van de regionale thema's en ambities zoals die in de Regionale Agenda Wonen Midden-Holland worden verwoord.

Wat is er gerealiseerd?

In het kader van het speerpunt a) hebben we het volgende gedaan:

- Lobby en belangenbehartiging in het POHO Wonen / Verstedelijking Zuidelijke Randstad.
- Opstellen Strategische Agenda Verstedelijking en Mobiliteit (in concept, vaststelling 2020).

In het kader van het speerpunt b) hebben we het volgende gedaan:

- Overleg met Bestuurlijk Overleg Economie Onderwijs Arbeidsmarkt en Duurzaamheid.

In het kader van speerpunt c) hebben we het volgende gedaan:

- Lobby en belangenbehartiging bij Provincie Zuid-Holland.
- Kennismakingsgesprek met nieuwe gedeputeerde in Bestuurlijk Overleg Ruimte Wonen.
- Bijdrage aan verkiezingsdebat statenverkiezingen.

In het kader van speerpunt e) hebben we het volgende gedaan:

- Indienen zienswijze op Ontwerp-NOVI.
- Indienen zienswijze op Omgevingsbeleid Provincie Zuid-Holland.

- Inspraak bij Provinciale Staten over Omgevingsbeleid Provincie Zuid-Holland.

In het kader van speerpunt f) hebben we het volgende gedaan:

- Entameren overleg ruimtelijke adaptatie.
- Overleg in bestuurlijke bijeenkomst Ruimtelijke Adaptatie met Ruimte Wonen, Duurzaamheid en Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt.
- Lobby en belangenbehartiging bij voortgangsrapportage aan Deltacommissaris.
- Lobby en belangenbehartiging van werkregio Midden-Holland in landelijke bijeenkomsten Deltaprogramma.

In het kader van speerpunt g) hebben we het volgende gedaan:

- Bespreken programma Duurzaamheid in Bestuurlijk Overleg Ruimte Wonen.
- Overleg met Bestuurlijk Overleg Duurzaamheid.

In het kader van speerpunt h) hebben we het volgende gedaan:

- Agenderen Bodemdaling in ruimtelijke adaptatie en strategische agenda verstedelijking en mobiliteit.

In het kader van speerpunt i) hebben we het volgende gedaan:

- Actualiseren Regionale projectenlijst woningbouw Midden-Holland 2018.
- Opstellen Regionale Projectenlijst Woningbouw Midden-Holland 2019 en aangeboden aan Gedeputeerde Staten.
- Onderzoek naar nieuw kader voor regionale woningbouwprogrammering Midden-Holland, passend bij Regionale Agenda Wonen Midden-Holland 2019.

In het kader van speerpunt j) hebben we het volgende gedaan:

- Actualiseren Regionale Agenda Wonen en aangeboden aan Gedeputeerde Staten.
- Vaststellen 'Convenant uitstroom opvang en zorg regio Midden- Holland' en afspraken gemaakt met geldigheidsduur van de afspraken tot 2023.
- Overleg tussen de portefeuillehouders Sociaal Domein en de portefeuillehouders Wonen over 'beschut wonen'. Dit overleg krijgt een vervolg in 2020 waarbij realisatie van locaties voor beschut wonen aan de orde komt.

Wat heeft het gekost voor de regio?

Het bestuurlijk overleg Ruimte en Wonen had in 2019 een totaal budget beschikbaar van € 73.892,- waarvan € 47.411,- is besteed. De gerealiseerde kosten 2019 hebben betrekking op:

- Externe inhuur voor het uitwerken van de visie en programmeringsmethodiek Regionale Agenda Wonen Midden-Holland;
- Externe inhuur voor het opstellen van een regionale strategische agenda verstedelijking en mobiliteit;
- Bijeenkomst met betrekking tot regionale strategische agenda verstedelijking en mobiliteit;

Het niet besteden jaarbudget 2019 van € 26.481,- zal voor de uitvoering van projecten naar 2020 doorgeschoven worden.

* Platform Slappe Bodem is een netwerksamenwerking van de gemeenten in Midden-Holland, gemeenten buiten Midden-Holland, waterschappen en provincies. Het Platform Slappe Bodem heeft een eigen overlegstructuur, bestuur en eigen financiering op basis van het Uitvoeringsprogramma 2015-2019. Het Platform Slappe Bodem wordt gefaciliteerd door de regio Midden-Holland.

3.1.5 Programma Duurzaamheid

Wat wilden we bereiken?

De bestuurstafel duurzaamheid is in 2019 officieel van start gegaan en komt voort uit de pilot van de Regionale Energie Strategie. Doel voor het eerste jaar was het opstellen van een programma Duurzaamheid.

Wat is er gerealiseerd?

In het kader van het inrichten van het programma Duurzaamheid hebbe we het volgende gedaan:

- Opstellen en goedkeuren van een programma Duurzaamheid door het Bestuurlijk Overleg Duurzaamheid. Deze wordt vastgesteld in 2020 nadat deze is afgestemd met de andere regionale bestuurlijke tafels in Midden-Holland.
- Bijdragen aan de ontwikkeling van een nieuwe strategische agenda van de regio Midden-Holland.
- Opstellen van een uitgangspuntennotitie voor de Regionale Energie Strategie.
- Opstellen van een plan van aanpak in het kader van de Regionale Energie Strategie.
- Afronden van het Quintel-ETM-scenario-onderzoek. Hier is onderzoek gedaan naar de warmte en elektriciteitsvraag van de regio in 2050 en op welke manier hier een duurzame invulling aan gegeven kan worden.
- Entameren en stimuleren van een concept regionale energiestrategie, met inbreng van de juiste maatschappelijke partijen, waaronder raden. Inmiddels is een programmamanager aangesteld, een kernteam en werkgroepen om tot een concept RES te komen in 2020.
- Een groot deel van het Bestuurlijk Overleg Duurzaamheid is besteed aan de voorbereiding van de stuurgroep Regionale Energie Strategie.

Wat heeft het gekost voor de regio?

Het bestuurlijke overleg Duurzaamheid had in 2019 een totaal budget beschikbaar van € 72.310,- waarvan € 17.787,- is besteed. De gerealiseerde kosten 2019 hebben betrekking op:

- De inzet Energie-transitiemodel (ETM) Quintel voor de Regionale Energiestrategie Midden-Holland.

Het jaarbudget 2019 (ad € 40.500,-) zal voor de uitvoering van projecten naar 2020 doorgeschoven worden. Het niet bestede restantbudget uit 2018 (bestemmingsreserve) van € 14.023,- valt vrij in de algemene middelen.

3.1.6 Cultuur

Wat wilden we bereiken?

Op basis van de begroting 2019 waren de activiteiten van het onderdeel Cultuur gericht op het bereiken van de speerpunten:

- cultuureducatie bevorderen en op de agenda houden binnen het primair onderwijs, de culturele instellingen en de gemeenten.
- het hebben van een zo breed mogelijk cultuurpalet in de regio Midden-Holland, afgestemd op de behoeften van het onderwijs en het aanbod van de culturele instellingen.

Wat is er gerealiseerd?

In het kader van het speerpunt “cultuureducatie bevorderen en op de agenda houden binnen het primair onderwijs, de culturele instellingen en de gemeenten” hebben wij het volgende gedaan:

- verbinden van de lokale behoeften aan de mogelijkheden die ontstaan via het programma Cultuureducatie met Kwaliteit.
- intensiveren van de bestuurlijke contacten via het platform Cultuur.
- bijdragen aan de realisatie van het regionale plan van aanpak gekoppeld aan het subsidieprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020.
- aanhaken bij de nieuwe subsidiemogelijkheden gekoppeld aan Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024.

In het kader van het speerpunt “het hebben van een zo breed mogelijk cultuurpalet in de regio Midden-Holland, afgestemd op de behoeften van het onderwijs en het aanbod van de culturele instellingen” hebben wij het volgende gedaan:

- verbinding realiseren van vraag en aanbod tussen de gemeenten, scholen en culturele instellingen.
- versterken en delen van het culturele aanbod door inzet van de subsidiemogelijkheden, passend bij het daartoe vastgestelde plan van aanpak.
versterken van cultuuronderwijs in het onderwijs door inzet van subsidiemogelijkheden, daarbij centraal stellen van de behoeften van het onderwijs.

Wat heeft het gekost?

De activiteiten voor het programma cultuur worden buiten de gemeenschappelijke regeling Regio Midden-Holland om gefinancierd en daarmee niet in de administratie geregistreerd.

3.1.7 Bestuurlijke Tafel Vrijetijd, Water en Groen (AGW)

Vanuit de regio Midden-Holland wordt de Bestuurlijke Tafel Vrijetijd, Water en Groen in het convenant Alphen-Gouda-Woerden gefaciliteerd.

Wat wilden we bereiken?

De netwerksamenwerking van Groene Hart-gemeenten heeft als hoofddoel de vrijetijdseconomie in het Groene Hart te versterken. Op basis van de begroting 2019 waren de activiteiten van de Bestuurlijke Tafel Vrijetijd, Water en Groen gericht op het bereiken van de speerpunten:

- Wij wilden bereiken dat beleving van cultuurhistorie en erfgoed, zoals de Oude Hollandse Waterlinie en de Limes zich verder ontwikkelde. De iconenaanpak van de Bestuurlijke Tafel Vrijetijd, Water en Groen (convenant Alphen – Gouda – Woerden) strekt zich ook uit over Regio Midden-Holland en vergt daardoor inspanningen binnen en buiten de regio. Voorbeelden zijn Waterrecreatie en Erfgoed op en langs de Hollandsche IJssel; de doorontwikkeling van Cheese Valley, Meerdaags Varen in het Groene Hart en de merkversterking en marketing van het Groene Hart als geheel ten behoeve van groei van de vrijetijdseconomie.
- Wij wilden bereiken dat de vele bij vrijetijdseconomie betrokken partijen in het Groene Hart goed samenwerken. Einddoel is een recreatief goed toegankelijk en beleefbaar Groene Hart met haar vele mooie elementen in het landschap en de steden, waardoor de vrijetijdseconomie groeit, en bestedingen en werkgelegenheid toenemen. Het Groene Hart zal daardoor als toeristisch recreatieve bestemming blijven opklimmen in de lijst van bekende gebieden/regio's, waarvan Midden-Holland profiteert.

Wat is er gerealiseerd?

In het kader van het speerpunt “Ontwikkelen van de beleving van cultuurhistorie en erfgoed” hebben we het volgende gedaan:

- Vanuit de provinciale Gebiedsgerichte Aanpak, zijn 3 projecten financieel ondersteund:
 - o Financiering van een aantal vooronderzoeken ten behoeve van Cheese Experience Gouda. De opening van Cheese Experience wordt verwacht op 1 maart 2020.
 - o Vaststellen werkplan 2019 -2020 Stichting Hollandse IJssel Altijd Anders. Dit plan bevat een aantal te realiseren projecten die Waterrecreatie en Erfgoed op de Hollandsche IJssel een boost geven. Aan de realisatie wordt gewerkt.
 - o Financiering van Stichting Groene Hart Verbinders ten behoeve van pr van de recreatiemogelijkheden in het Groene Hart. De eerste producten zijn opgeleverd, onder andere een digitale toolkit.
- Entameren en lobby voor de aanvraag werelderfgoed voor provinciale Erfgoedlijn de Limes.
- Entameren en stimuleren activiteiten in het kader het jubileumjaar 2022 (350-jarig bestaan) van de Oude Hollandse Waterlinie en kwalitatieve publieksopenstelling van Fort Wierickerschans. Beide lopen door in 2020.

In het kader van het speerpunt “Versterken samenwerking tussen vele betrokken partijen in het Groene Hart op het gebied van vrijetijdseconomie en versterken bekendheid Groene Hart” hebben we het volgende gedaan:

- Continueren van de iconenstrategie. Deze heeft als functie dat grotere recreatieondernemers kleine aan zich binden tot wederzijds voordeel.
- Ontwikkelen en implementeren van Groene Hart Uitvoeringsplan Toeristische Marketing 2019 – 2024, op basis van het eerdere koersadvies van Bosscher en Klein. Deelnemende gemeenten zijn benaderd om vanaf 2020 bij te dragen in de uitvoeringskosten voor onder andere een tweejaarlijkse Groene Hart vrijetijdsmonitor, waarvoor in 2019 een bestek is ontwikkeld. Bedoeling is dat de 1^e meting in 2020 wordt uitgevoerd. Tevens onderdeel van het Uitvoeringsplan is de eerste Groene Hart Toerisme Dag op 18 november 2019.
- Bijdragen aan de website www.groenehart.nl (bij Stichting Groene Hart Verbinders). Gemeenten droegen buiten de reguliere bijdrage bij in de kosten die daarvoor gemaakt werden.
- Verkenning naar participatie als Groene Hart in het themajaar 2021 van het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen: Ode aan het Landschap.

Gebleken is dat in de ranking van bekendste recreatiegebieden in Nederland, het Groene Hart in 2019 een gedeelde 15^e plaats bezet. Daarmee zette de positieve trend van afgelopen jaren zich voort.

Wat heeft het gekost?

De bestuurlijke tafel Convenant Alphen, Gouda en Woerden had in 2019 een totaal budget van € 80.816,- waarvan € 59.165,- is besteed. De gerealiseerde kosten 2019 hebben betrekking op:

- De organisatie Groene Hart Toerisme Dag d.d. 18 november 2019;
- Het opstellen van een uitvoeringsplan Groene Hart 2019 – 2024;
- Het ontwikkelen van een bestek voor een tweejaarlijkse Groene Hart vrijetijdsmonitor;
- Het uitvoeren van een analyse voor de merkversterking van het Groene Hart.

Het niet besteden jaarbudget 2019 van € 21.651,- zal voor de uitvoering van projecten naar 2020 doorgeschoven worden.

3.1.8 Wat heeft het programma Regio Midden-Holland gekost?

Over het gehele jaar bedraagt het positieve resultaat van het programma Regio Midden-Holland € 132.621,- positief.

Regio Midden-Holland		2019	
	KS Omschrijving	Realisatie	Begroting
	Algemene Bijdrage	-402.500	-402.500
	Overige Bijdragen	-22.500	-22.500
	Projectbaten	-614.796	-536.758
Totaal Baten		-1.039.796	-961.758
	Personeelskosten	14.432	10.000
	Apparaatskosten	43.230	50.000
	Directe productkosten	251.280	426.101
	Doorberekende kosten	45.111	50.500
	Projectlasten	614.796	536.758
Totaal Lasten		968.849	1.073.359
Totaal saldo van baten en lasten		-70.947	111.601
Mutatie reserve		-61.674	-152.426
Resultaat		-132.621	-40.825

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar "Toelichting exploitatie Regio Midden-Holland".

3.1.9 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

In de programmaverantwoording moet ook het overzicht Algemene dekkingsmiddelen worden gegeven. Voor onze gemeenschappelijke regeling interpreteren wij dit als de inwonerbijdragen die de deelnemende gemeenten betalen aan de Regio Midden-Holland (hoewel dit volgens het BBV niet als zodanig kwalificeert).

Bijlage 1 geeft het overzicht van deze inwonerbijdragen.

3.2 Paragrafen

Artikel 26 van het BBV schrijft voor dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen opgenomen moeten worden als die in de begroting opgenomen zijn.

3.2.1 Lokale Heffingen

De paragraaf betreffende de lokale heffingen is niet van toepassing. De inwonerbijdragen die de deelnemende gemeenten betalen beschouwen wij als algemeen dekkingsmiddel.

3.2.2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen dient te omvatten:

- a. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Regio Midden-Holland beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Een inventarisatie van de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Hierbij dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan risico's in het kader van organisatieontwikkelingen, rechtmatigheid, garantieverplichtingen, voldoen aan formele voorschriften met betrekking tot de uitvoering van regelingen door de Regio Midden-Holland;
- c. Het beleid omtrent de risicobeheersing en de risico's en de realisatie daarvan.

Ad a. Weerstandsvermogen:

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin we in staat zijn middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Een buffer is daarom wenselijk. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting.

In de regeling is bepaald dat de kosten, die niet uit andere inkomsten kunnen worden gedekt, ten laste van de deelnemende gemeente komen. Dat impliceert dat de financiële gevolgen van risico's, die niet binnen de begroting kunnen worden opgevangen, uiteindelijk ten laste van de vijf deelnemende gemeenten zullen worden gebracht.

Deze bepaling zou tot de opvatting kunnen leiden, dat het niet nodig is om over weerstandscapaciteit te beschikken. Daartegen staan de volgende argumenten:

- De Regio Midden-Holland is zelfstandig rechtspersoon met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- Het is onwerkbaar voor de Regio Midden-Holland (en voor de gemeenten) als de Regio Midden-Holland zich voor iedere tegenvaller tot de gemeenten moet wenden, met het verzoek om een (incidentele of structurele) verhoging van de bijdrage.

Het is kortom uit financieel, bestuurlijk en organisatorisch oogpunt van belang en gewenst dat Regio Midden-Holland de beschikking heeft over een weerstandsvermogen van voldoende omvang. In dit licht is al eerder in het Algemeen Bestuur de afspraak gemaakt dat Regio Midden-Holland dient te beschikken over een algemene reserve met een omvang van € 100.000,-.

Wanneer een risico zich voordoet, welke niet kan worden opgevangen in de reguliere exploitatie, zal in eerste instantie een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit.

Tot de aanwezige weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend (in volgorde van aanspreken bij het voordoen van een risico):

1. Algemene reserve
2. Verhoging inwonerbijdrage
3. Verzilveren eventuele stille reserves

In de navolgende tabel is een overzicht van de reserves opgenomen die tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Bij de bepaling van de omvang van de aanwezige weerstandscapaciteit worden de onbenutte capaciteit en stille reserves in eerste instantie niet meegerekend.

De hoogte van de weerstandscapaciteit op basis van de stand per 31-12-2019 in de jaarrekening 2019 (vóór resultaatbestemming):

Vrij aanwendbare reserves behorend tot weerstandscapaciteit	Bedrag in €
Algemene reserve	100.000
Totaal weerstandscapaciteit	100.000

De gekwantificeerde risico's dienen op de weerstandscapaciteit in mindering te worden gebracht. Hoewel niet alle risico's in de risicoparagraaf zijn gekwantificeerd lijkt de weerstandscapaciteit van de Regio Midden-Holland vooralsnog nagenoeg toereikend.

Ad b. Risico's:

Reservevorming

Het Algemeen Bestuur heeft medio 2016 bepaald dat een bedrag van € 100.000 in de algemene reserve beschikbaar moet zijn om eventuele risico's te kunnen dekken. Indien het risicoprofiel van Regio Midden-Holland in de toekomst wijzigt, dan zal in overleg met het bestuur bepaald worden of de omvang van de algemene reserve gewijzigd moet worden.

Op basis van de afspraken wordt een positief resultaat aan de deelnemers gerestitueerd en / of aan de bestemmingsreserves toegevoegd.

Projecten

Bij projecten is vaak sprake van medefinanciers zoals provincies en ministeries. Bij de start van projecten, waar bestuurlijk al toe is besloten, blijkt de financiering nog niet altijd volledig gegarandeerd. Daarnaast is het niet altijd zeker dat de aangekondigde of toegezegde betalingen werkelijk worden voldaan, bijvoorbeeld omdat in latere fasen allerlei voorwaarden en eisen worden gesteld. Daardoor bestaat het risico dat dergelijke projecten uiteindelijk met een negatief saldo moeten worden afgesloten.

Ad c. Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan:

Dit beleid is in het kader van het BBV opnieuw geformuleerd. Zoals onder a. is aangegeven zijn belangrijke delen van dit beleid beschreven in de nota reserves en voorzieningen waarvan is bepaald dat deze eens per 4 jaar moet worden geactualiseerd. Conform planning is de vastgestelde nota van december 2008 geactualiseerd en in de vergadering juli 2016 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Kengetallen

In navolging van voorgaande jaren moet in de jaarstukken 2019 op grond van een nieuwe ministeriële regeling de volgende financiële kengetallen weergegeven worden.

Jaarverslag jaar 2019	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2018	Begroting 2019	Verslag 2019
Kengetallen:			
netto schuldquote	-79,6%	-90,2%	-60,4%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-79,6%	-90,2%	-60,4%
solvabiliteitsrisico	59,0%	36,5%	61,0%
structurele exploitatieruimte	12,8%	0,0%	5,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote 2019 is ten opzichte van 2018 toegenomen. Omdat Regio Midden-Holland alleen kortlopende en geen langlopende verplichtingen heeft is de netto schuldquote negatief. Met de huidige vlottende middelen kan de vlottende passiva volledig gedekt worden.

Het corrigeren voor alle verstrekte leningen wijzigt de netto schuldquote niet. De Regio Midden-Holland verstrekt immers geen leningen.

Solvabiliteit gaat over de vraag of een organisatie in staat is om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio 2019 is ten opzichte van 2018 met 1,0% toegenomen. Regio Midden-Holland heeft met een percentage van 59,4% een zeer goede positie om alle financiële verplichtingen met eigen middelen te kunnen betalen. Per saldo heeft de mutatie in het eigenvermogen en de vlottende passiva tot gevolg dat het eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal kleiner is geworden waardoor de solvabiliteitsratio groeit.

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Uit de resultaten blijkt dat de structurele baten van de Regio Midden-Holland hoger zijn dan de structurele lasten, hetgeen een financieel gezonde situatie weergeeft.

De kengetallen voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de Regio Midden-Holland.

3.2.3 Onderhoud Kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanung voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid terzake.

Regio Midden-Holland heeft geen kapitaalgoederen en is daarmee de paragraaf onderhoud kapitaal goederen voor Regio Midden-Holland niet van toepassing.

3.2.4 Financiering

In deze paragraaf dient de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille te worden opgenomen.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van februari 2012 is een herzien Treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut wordt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk. Met de in 2015 uitgevoerde transitie heeft er in de eerste helft van 2016 een aanpassing van het Treasurystatuut plaatsgevonden. Jaarlijks wordt zowel in de begroting als in de jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen. In deze paragraaf worden de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van de treasury vastgelegd.

In het kort wordt de huidige situatie weergegeven met betrekking tot een aantal aandachtspunten:

Financieringspositie

De financieringspositie wordt als volgt weergegeven (bedragen x € 1.000):

	Ultimo 2019	Ultimo 2018
Boekwaarde vaste activa	0	2
Overige verbonden partijen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal vaste activa	<u>0</u>	<u>2</u>

Deze boekwaarde wordt gefinancierd met:

Langlopende schulden	0	0
Eigen vermogen	628	696
Voorzieningen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal financiering	<u>628</u>	<u>696</u>
Financieringsoverschot	<u>628</u>	<u>695</u>
Afname financieringsoverschot	<u>-67</u>	

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,2 % van het totaal van de (primitieve) begroting ad € 875.551,- ofwel € 71.795,-.

Volgens de jaarrekening 2019 bedraagt het overschot op de vlottende middelen (bedragen x € 1.000):

Totaal vlottende passiva	401
Totaal vlottende activa	1.028
Overschot middelen	<u><u>-628</u></u>

Dit blijft dus binnen de norm. De confrontatie van de kasgeldlimiet aan de netto vlottende schuld heeft periodiek plaatsgevonden.

Renterisicobeheer

Bij het aantrekken van langlopende financiering stelt de wet FIDO een norm waaraan het renterisico van de langlopende opgenomen leningen als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als de renterisiconorm en bedraagt 20% van het begrotingstotaal. De aflossingen en renteherzieningen van de bestaande leningenportefeuille mogen jaarlijks deze norm niet overschrijden. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal van € 875.551,- ofwel € 175.110,-.

Renterisico's	2019
Renteherzieningen	0
Aflossingen	<u>0</u>
Renterisico	0

Berekening renterisiconorm

Begrotingstotaal 2019	875.551
Percentage cf. regeling	<u>20%</u>
Renterisiconorm 2019	175.110

Toetsing renterisico aan norm

Renterisico	0
Renterisiconorm	<u>175.110</u>
Onderschrijding	-175.110

De Regio Midden-Holland heeft in 2019 geen langlopende geldleningen en is er ook geen aangegaan waardoor er in 2019 geen renterisico is.

Geldstromenbeheer

De kosten van het geldstromenbeheer hebben wij beperkt door gebruik te maken van het "pakket geïntegreerde dienstverlening" van BNG Bank. Het betalingsverkeer is zoveel mogelijk uitgevoerd door de BNG Bank. Door het verplicht deelnemen aan het schatkistbankieren heeft de Regio Midden-Holland geen hoger rendement kunnen genereren met de beschikbare overvloedige liquiditeit.

Financiering

De Regio Midden-Holland is na de overdracht van de langlopende geldlening aan de ODMH in 2015 geen financieringen meer aangegaan. Het saldo van financieringen was gedurende het gehele jaar 2019 nihil.

3.2.5 Bedrijfsvoering

De Regio Midden-Holland heeft voor de uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken (Financiën en Informatisering en Automatisering) voor onbepaalde tijd een dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst Midden-Holland afgesloten.

De Regio Midden-Holland zet voor de communicatie, bestuurlijke en ambtelijke informatiedeling onder meer haar websites, bestuursinformatiesysteem, digitale nieuwsbrieven, perscommunicatie en social media (twitter) in.

3.2.6 Verbonden Partijen

De Regio Midden-Holland heeft geen verbonden partijen (een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én een financieel belang heeft). De relatie tussen de Regio Midden-Holland en de deelnemende gemeenten valt niet onder deze noemer.

3.2.7 Rechtmatigheid

Hierna wordt ingegaan op welke wijze rechtmatigheid gevolgen heeft voor de jaarstukken.

Getrouwe financiële verantwoording van een onrechtmatig beheer

De getrouw opgestelde financiële verantwoording kan reeds inzicht geven in een mogelijk onrechtmatig financieel beheer. De financiële gevolgen van een mogelijk onrechtmatig beheer kunnen immers getrouw in de jaarrekening worden verwerkt, dan wel worden toegelicht.

Getrouwe vermelding in het jaarverslag van een (on)rechtmatig beheer

Voor de rechtmatigheidcontroles is het belangrijk dat de gemeenschappelijke regeling zelf vastlegt welke normeringen men onderkent inzake de uitvoering van de rechtmatigheidcontrole. Welke verordeningen zijn geïnventariseerd, welke betekenis is er aan de relevante bepalingen gegeven, hanteert men in het eerste jaar een “gedoogbeleid”, welke zaken zijn tussentijds geaccordeerd, enzovoorts.

Tijdens de vergadering van 2 maart 2016 heeft het Algemeen Bestuur de controleverordening voor de Regio Midden-Holland vastgesteld. Hiermee maakt de Regio Midden-Holland inzichtelijk welke afspraken van toepassing is op de accountantscontrole van de Regio Midden-Holland. Dit is nodig voor de accountant die apart oordeel moet geven over de rechtmatigheid van de administratie van de Regio Midden-Holland.

Bevindingen interne controle rechtmatigheid

De interne controle rechtmatigheid wordt onder andere vormgegeven door toepassing van de budgethoudersregeling Regio Midden-Holland. Bij de uitvoering van de uitgevoerde interne controles zijn geen rechtmatigheid knelpunten signaleerd.

4 Jaarrekening

Hierna wordt via de balans met toelichting en de resultatenrekening met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over het in het jaar 2019 gerealiseerde beleid.

4.1 Balans Regio Midden-Holland per 31 december 2019

(bedragen x € 1.000) ACTIVA	Ultimo 2019	Ultimo 2018
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
- Investerings met een economisch nut	0	2
Totaal vaste activa	0	2
Vlottende activa		
<i>Uitzettingen met en rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
- Vorderingen op openbare lichamen	74	17
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	743	1.052
<i>Liquide middelen</i>		
- Bank- en girosaldi	184	108
<i>Overlopende activa</i>		
	28	3
Totaal vlottende activa	1.028	1.179
Totaal activa	1.028	1.180

(bedragen x € 1.000) PASSIVA	Ultimo 2019	Ultimo 2018
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	628	696
- Algemene reserve	100	100
- Bestemmingsreserves	395	412
- Nog te bestemmen resultaat	133	184
Totaal vaste passiva	628	696
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	156	60
- Overige schulden	156	60
 <i>Overlopende passiva</i>	 245	 424
Totaal vlottende passiva	401	484
Totaal passiva	1.028	1.180

4.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

4.2.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

4.2.2 Vaste activa

Materiële vaste activa - Investerings met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Activa soort	regeling	Afschrijvingstermijn
Automatisering (laptops en I-pads)	verordening 212	4
Automatisering (mobiele telefoons)	verordening 212	2
Automatisering (Management Informatie Systeem)	verordening 212	4

Operational leasing wordt niet als actief in de balans verwerkt. Wel wordt de omvang van de langjarige verplichtingen die uit hoofde van leasing, huur en anderszins zijn aangegaan in de toelichting vermeld. Tevens kunnen deze worden betrokken in de paragraaf met betrekking tot het weerstandsvermogen.

4.2.3 Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De te ontvangen bijdragen van overheden waarvoor kosten zijn gemaakt zijn ondergebracht bij de vlottende activa. De waardering is gebaseerd op kosten minus eventuele bijdragen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

4.2.4 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

1. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
2. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
3. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.

4.2.5 Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

4.2.6 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

In het jaar 2011 zijn de verplichtingen die voortvloeien uit bijdragen van overheden ondergebracht bij de vlottende passiva. De waardering is gebaseerd op bijdragen minus bestedingen.

4.2.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT.

4.3 Toelichting op de balans

Activa

4.3.1 Materiele vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit overige investeringen met een economisch nut. Deze overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Machines, apparaten en installaties	<u>0</u>	<u>1.501</u>
	<u>0</u>	<u>1.501</u>

De Materiele Vaste Activa betreft in zijn geheel investeringen die tijdens de transitie van het ISMH naar de Regio Midden-Holland in 2015 hebben plaatsgevonden. De boekwaarde heeft in zijn geheel betrekking op automatisering die gekoppeld is aan een afschrijvingstermijn van 4 jaar.

In 2019 heeft de laatste afschrijving plaatsgevonden en is het saldo per 31 december 2019 nihil.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

Investerings	Boekwaarde 01-01-2019	Afwaar- dering	Bijdrage van derden	Afschrij- vingen	Desinves- teringen	Investe- ringen	Boekwaarde 31-12-2019
Machines, apparaten en installaties	1.501	0	0	1.501	0	0	0
Totaal	1.501	0	0	1.501	0	0	0

In 2019 hebben geen nieuwe investeringen plaatsgevonden.

4.3.2 Vlottende activa

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Saldo 31-12-2019	Voorziening voor oninbaarheid	Saldo 31-12-2018
Vorderingen op openbare lichamen	74.334	0	16.962
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	742.728	0	1.051.542
Totaal	817.062	0	1.068.504

De uitstaande vorderingen betreffen voor het merendeel vorderingen op openbare lichamen, waartoe ook de deelnemende gemeenten behoren. De uitzettingen in 's rijks schatkist betreft het saldo van verplicht schatkistbankieren.

Schatkistbankieren

In december 2013 is de Wet Schatkistbankieren ingevoerd. Op grond van deze wet is een drempel vastgesteld met het bedrag dat decentrale overheden buiten de schatkist mogen aanhouden. De drempel is vastgesteld op 0,75% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000 en een maximum van € 2.500.000.

Berekening drempel schatkistbankieren

Primitieve begroting:	875.551
Percentage:	0,75%
Toegestaan drempel:	6.567

De toegestane drempel is lager dan het minimumbedrag, zodat voor de Regio Midden-Holland het minimumbedrag van € 250.000 van toepassing is.

Het gemiddelde saldo per kwartaal dat in 2019 buiten de schatkist is gehouden bedroeg:

1e kwartaal	€ 173.318,09
2e kwartaal	€ 114.311,31
3e kwartaal	€ 191.535,44
4e kwartaal	€ 89.878,92

In het gehele jaar 2019 is het banksaldo boven de € 250.000 dagelijks automatisch afgeroomd naar de schatkistrekening waardoor het banksaldo onder het drempelbedrag is gebleven.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Banksaldi	183.474	107.722
	<u>183.474</u>	<u>107.722</u>

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Nog te ontvangen bedragen	9.562	2.676
Vooruitbetaalde bedragen	18.301	0
	<u>27.863</u>	<u>2.676</u>

De op 31 december 2019 nog te ontvangen bedragen heeft betrekking op de terug te vorderen btw over het 4^e kwartaal 2019.

Passiva

4.3.3 Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Algemene Reserve	100.000	100.000
Bestemmingsreserves	395.018	412.383
Resultaat	132.622	183.834
	<u>627.639</u>	<u>696.217</u>

Van het exploitatiesaldo 2018 ad € 183.834,- is conform het besluit van het Algemeen Bestuur € 139.525,- aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd. Dit bedrag is rechtstreeks aan het vermogen onttrokken. Het resterende resultaat ad € 44.309* is conform hetzelfde besluit toegevoegd aan de bestemmingsreserves. In onderstaand overzicht is in de kolom resultaat bestemming 2018 een uiteenzetting gedaan van deze toevoeging.

Reserves	Saldo 31-12-2018	Resutaat- bestemming 2018*	Terugbetaling deelnemende gemeenten	Saldo 01-01-2019	Onttrekkingen	Toevoegingen	Vrijval	Saldo 31-12-2019
Algemene reserve	100.000	0	0	100.000	0	0	0	100.000
Totaal algemene reserve	100.000	0	0	100.000	0	0	0	100.000
Bestemmingsreserves								
Regio Midden-Holland	412.383	44.309	0	456.692	42.601	0	19.072	395.018
Totaal bestemmings- reserves	412.383	44.309	0	456.692	42.601	0	19.072	395.018
Totaal reserves	512.383	44.309		556.692	42.601	0	19.072	495.018
Resultaat boekjaar	183.834	-44.309	-139.525	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	696.217	0	-139.525	556.692	42.601	0	19.072	495.018

De totale onttrekkingen ten laste van de bestemmingsreserve bedragen per saldo € 42.601,- van de begrote onttrekkingen ad € 152.426,-. De onttrekking betreft uitputting van de bestemmingsreserves: bestuurlijke programma's:

1. Ruimte en Wonen
2. Verkeer en Vervoer
3. Sociaal Domein
4. Convenant Alphen, Gouda en Woerden

De totale vrijval heeft betrekking op de door het bestuur ingestelde regel dat een niet besteed jaarbudget éénmalig naar het nieuwe begrotingsjaar overgeheveld mag worden. Indien het saldo van de budgetoverheveling binnen de periode van een jaar niet besteed is, zal het saldo in de algemene middelen vrijvallen. Het niet bestede jaarbudget 2018 van de programma's Economie, Onderwijs en

Arbeidsmarkt (1) en Duurzaamheid (2) (ad € 19.072) is om bovengenoemde reden aan de algemene middelen toegevoegd.

In de bijlage 2 is het verloop en de verdeling van de reserves nader gespecificeerd. Ook is daar de bestemming nader toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn in de volgende categorieën in te delen:

1. onderhoudsvoorzieningen
2. bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten
3. verplichtingen of verliezen waarvan de omvang onzeker is, doch waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten
4. van derden verkregen middelen welke specifiek besteed moeten worden

Met de in 2015 uitgevoerde transitie en de notariële overdracht van het pand is er voor geen van de vier genoemde categorieën een voorziening van toepassing.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

Tijdens de uitgevoerde transitie is de langlopende geldlening tezamen met de notariële overdracht van pand in 2015 aan de ODMH overgedragen. Het balanssaldo en de totale rentelast voor het jaar 2019 met betrekking tot de vaste schulden is nihil.

4.3.4 Vlottende passiva

Op basis van het BBV dienen niet-bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel als 'vooruitontvangen middelen' op de balans verantwoord te worden onder de overlopende passiva. Verder zijn onder de vlottende passiva kortlopende schulden opgenomen.

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Overige schulden < 1 jaar	156.154	60.293
Overlopende passiva *	244.607	423.894
	<u>400.761</u>	<u>484.187</u>

Kortlopende schulden korter dan één jaar

De samenstelling van de overige schulden is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Crediteuren	156.154	60.293
	<u>156.154</u>	<u>60.293</u>

* Overlopende passiva

De post overlopende passiva betreft het saldo van:

- nog te betalen kosten lokale projecten verkeersveiligheid (ad. € 94.326,-)
- diverse (project)kosten 2019 waarvan de factuur in 2020 is ontvangen (ad. € 15.971,-). Te denken valt aan de projectkosten Economie, Slappe Bodem en Verkeersveiligheid.

Daarnaast bedraagt het saldo van ontvangen bedragen van overheidsinstellingen waartegenover nog verplichtingen staan € 134.207,- .

De specificatie van de vooruit ontvangen middelen van overige Nederlandse overheidslichamen waartegenover verplichtingen staan is als volgt:

Omschrijving project	Saldo per 1-1-2019	Aanwending -/-	Vrijval -/-	Toevoeging +	Saldo per 31-12-2019
Groene Hart/Ruimtelijke Agenda	5.667				5.667
Slappe bodem CUR	117.123	238.180		197.278	76.222
UPRVP	35.469	2.500			32.970
Merkversterking Groene Hart	3.991	3.051			940
Verkeersveiligheid 2017 - 2019	44.040	327.323		283.816	533
Economie Midden-Holland	49.616	31.740			17.877
Totaal	255.906	602.793	0	481.094	134.207

Algemene toelichting op de verschillende soorten mutaties:

- Mutaties balans: Deze projecten muteren van activa naar passiva of omgekeerd, afhankelijk van het saldo van deze projecten;
- Aanwending: In deze kolom worden de bestedingen voor de projecten weergegeven;
- Vrijval: Ten gunste of ten laste van de exploitatie komende resultaten van de projecten. Een negatief bedrag toont een tekort in het project. Een positief bedrag laat zien dat project met een overschot eindigt.
- Toevoegingen: In deze kolom worden de inkomsten van de projecten weergegeven.

4.3.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn door de in 2015 uitgevoerde transitie sterk afgenomen. De personele verplichtingen op het gebied van verlof en vakantiegeld zijn door overplaatsing van het personeel naar de deelnemende gemeenten niet meer van toepassing. Met de notariële overdracht van de materiele vaste activa (o.a. de gronden, terreinen en pand) aan de ODMH zijn ook de jaar overschrijdende contracten op het gebied van de huisvesting komen te vervallen.

De Regio Midden-Holland heeft een dienstverleningsovereenkomst voor onbepaalde tijd op het gebied van financiën en ICT met de ODMH afgesloten. De financiële omvang van de dienstverleningsovereenkomst is maximaal € 77.572,- per jaar.

4.4 Overzicht van baten en lasten

4.4.1 Overzicht van baten en lasten

Omschrijving Programma	Programmabegroting 2019			Begroting 2019 ná wijziging			Rekening 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Regio Midden-Holland algemeen	875.551	-875.551	0	1.073.359	-961.758	111.601	968.849	-1.039.796	-70.947
Subtotaal	875.551	-875.551	0	1.073.359	-961.758	111.601	968.849	-1.039.796	-70.947
Totaal Regio Midden-Holland algemeen	875.551	-875.551	0	1.073.359	-961.758	111.601	968.849	-1.039.796	-70.947
Algemene Dekkingsmiddelen									
Saldo Financieringsfunctie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	875.551	-875.551	0	1.073.359	-961.758	111.601	968.849	-1.039.796	-70.947
Toevoegingen / Onttrekkingen aan reserves									
Regio Midden-Holland	0	0	0	0	-152.426	-152.426	0	-61.674	-61.674
Subtotaal Toevoegingen / Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	-152.426	-152.426	0	-61.674	-61.674
Resultaat	875.551	-875.551	0	1.073.359	-1.114.184	-40.825	968.849	-1.101.470	-132.621

De vennootschapsbelasting over het jaar 2019 is nihil. De Regio Midden-Holland heeft, onder begeleiding van een deskundig fiscalist, een analyse uitgevoerd inzake de vennootschapsbelastingplicht. Geconcludeerd is dat de Regio Midden-Holland geen vennootschapsbelasting hoeft te betalen en zelfs geen aangifte hoeft te doen.

4.4.2 Verschillenanalyse overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel worden de verschillen getoond tussen de begrote en de gerealiseerde baten en lasten.

Verschillenanalyse Bedragen * € 1.000,--	Begroting 2019 na wijziging	Jaarrekening 2019	Saldo	V/N
Regio Midden-Holland				
Baten	-962	-1.040	-78	N
Lasten	1.073	968	-105	V
Totaal saldo van baten en lasten	112	-71	-183	V
Mutaties reserves	-152	-62	91	N
Resultaat (subtotaal)	-41	-133	-92	V
Resultaat (totaal)	-41	-133	-92	V

Toelichting exploitatie Regio Midden-Holland

De baten zijn in werkelijkheid € 78.000 hoger dan begroot. Het verschil wordt in zijn geheel veroorzaakt door de projectbaten, dit wordt veroorzaakt door de onvoorspelbaarheid van projecten als gevolg van hun doorlooptijd. Diverse projecten zijn meerjarig van aard en worden daardoor in 2020 voortgezet. De saldi van die projecten zijn onder overlopende passiva op de balans verantwoord.

Aan lasten is € 105.000 minder uitgegeven dan vooraf begroot was. Het verschil tussen de begroting en realisatie wordt onder andere veroorzaakt doordat:

- De budgetten van de vijf bestuurlijke tafels en het Convenant Alphen, Gouda, Woerden zijn verdeelt in een regulier budget 2019 en een onttrekkingsbudget uit de beschikbare bestemmingsreserves. In onderstaand overzicht is weergegeven dat van het totaal beschikbaar budget € 173.000 niet in 2019 is besteed.
- De begrote projectlasten met ruim € 78.000 zijn overschreven. Dit wordt veroorzaakt door de onvoorspelbaarheid van projecten als gevolg van hun doorlooptijd. Diverse projecten zijn meerjarig van aard en zijn vanuit voorgaande begrotingsjaren meegenomen en worden deels ook in 2020 voortgezet. De saldi van die projecten zijn onder overlopende passiva op de balans verantwoord.

Omschrijving budget	Budget 2019	Bestemmings-reserve	Totaal budget 2019	Realisatie	Vershil
Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	€ 40.500,00	€ 5.608,00	€ 46.108,00	€ 558,63	€ 45.549,37
Ruimte en Wonen	€ 40.500,00	€ 33.392,00	€ 73.892,00	€ 47.410,65	€ 26.481,35
Verkeer en Vervoer	€ 40.500,00	€ 25.000,00	€ 65.500,00	€ 40.626,27	€ 24.873,73
Sociaal Domein	€ 40.500,00	€ 25.800,00	€ 66.300,00	€ 66.300,00	€ -
Duurzaamheid	€ 40.500,00	€ 31.810,00	€ 72.310,00	€ 17.787,00	€ 54.523,00
Convenant Alphen, Gouda en Woerden	€ 50.000,00	€ 30.816,00	€ 80.816,00	€ 59.165,18	€ 21.650,82
Totaal	€ 252.500,00	€ 152.426,00	€ 404.926,00	€ 231.847,73	€ 173.078,27

Toelichting:

Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt:

Het bestuurlijk overleg Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt had in 2019 een totaal budget beschikbaar van € 46.108,- waarvan slechts € 559,- is besteed. De gerealiseerde kosten 2019 hebben betrekking op:

- Een door de programmamanager voor Gouda Onderneemt georganiseerde K3D excursie;
- een strategiebijeenkomst van een bestuurlijke overleg Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt.

Het jaarbudget 2019 (ad € 40.500,-) zal voor de uitvoering van projecten naar 2020 doorgeschoven worden. Het niet bestede restantbudget uit 2018 (bestemmingsreserve) van € 5.049 valt vrij in de algemene middelen.

Ruimte en Wonen:

Het bestuurlijk overleg Ruimte en Wonen had in 2019 een totaal budget beschikbaar van € 73.892,- waarvan € 47.411,- is besteed. De gerealiseerde kosten 2019 hebben betrekking op:

- Externe inhuur voor het uitwerken van de visie en programmeringsmethodiek Regionale Agenda Wonen Midden-Holland;
- Externe inhuur voor het opstellen van een regionale strategische agenda verstedelijking en mobiliteit;
- Bijeenkomst met betrekking tot regionale strategische agenda verstedelijking en mobiliteit;

Het niet besteden jaarbudget 2019 van € 26.481,- zal voor de uitvoering van projecten naar 2020 doorgeschoven worden.

Verkeer en Vervoer:

Het bestuurlijk overleg Verkeer en Vervoer had in 2019 een totaal budget beschikbaar van € 65.500,- waarvan € 40.626,- is besteed. De gerealiseerde kosten 2019 hebben betrekking op:

- Externe inhuur projectleider voor het project Knopen en Ketens;
 - o Dit project loopt gezamenlijk met het bestuurlijke programma Sociaal Domein waarbij elk programma 50% van de kosten voor haar rekening neemt.
- Externe inhuur bureau De Verkeersonderneming voor het project Werkgeversaanpak Midden-Holland;

Het niet besteden jaarbudget 2019 van € 24.873,- zal voor de uitvoering van projecten naar 2020 doorgeschoven worden.

Sociaal Domein:

Het bestuurlijke overleg Sociaal Domein had in 2019 een totaal budget beschikbaar van € 66.300,- welke in zijn geheel is besteed. De gerealiseerde kosten 2019 hebben betrekking op:

- Externe inhuur projectleider voor het project Knopen en Ketens;
 - o Dit project loopt gezamenlijk met het bestuurlijke programma Verkeer en Vervoer waarbij elk programma 50% van de kosten voor haar rekening neemt.
- Inhuur fotograaf voor een foto op de website van alle wethouders Sociaal Domein.
- Met goedkeuring van de bestuurlijke tafel is het restant budget voor de uitgevoerde projecten / activiteiten door gemeente Bodegraven-Reeuwijk bij de Regio Midden-Holland in rekening gebracht. Gemeente Bodegraven-Reeuwijk is portefeuillehouder voor het programma Sociaal Domein en heeft de uitvoering voor haar rekening genomen.

Duurzaamheid:

Het bestuurlijke overleg Duurzaamheid had in 2019 een totaal budget beschikbaar van € 72.310,- waarvan € 17.787,- is besteed. De gerealiseerde kosten 2019 hebben betrekking op:

- De inzet Energie-transitiemodel (ETM) Quintel voor de Regionale Energiestrategie Midden-Holland.

Het jaarbudget 2019 (ad € 40.500,-) zal voor de uitvoering van projecten naar 2020 doorgeschoven worden. Het niet bestede restantbudget uit 2018 (bestemmingsreserve) van € 14.023,- valt vrij in de algemene middelen.

Convenant Alphen, Gouda en Woerden:

De bestuurlijke tafel Convenant Alphen, Gouda en Woerden had in 2019 een totaal budget van € 80.816,- waarvan € 59.165 is besteed. De gerealiseerde kosten 2019 hebben betrekking op:

- De organisatie Groene Hart Toerisme Dag d.d. 18 november 2019;
- Het opstellen van een uitvoeringsplan Groene Hart 2019 – 2024;
- Het ontwikkelen van een bestek voor een tweejaarlijkse Groene Hart vrijetijdsmonitor;
- Het uitvoeren van een analyse voor de merkversterking van het Groene Hart.

Het niet besteden jaarbudget 2019 van € 21.651,- zal voor de uitvoering van projecten naar 2020 doorgeschoven worden.

De werkelijke mutatie in de reserves heeft ten opzichte van de begrote mutatie een afwijking van € 90.752,-. Dit verschil wordt verklaart door de hierboven genoemde toelichting en wordt veroorzaakt doordat:

- bij het opstellen van de begroting een volledige uitputting van het jaarbudget 2019 en de saldi van de bestemmingsreserves van de bestuurlijke tafels waren opgenomen. In werkelijkheid is van de geprognoseerde mutatie in deze bestemmingsreserves (ad € 152.426,-) slechts € 61.674,- gerealiseerd.

4.4.3 Onvoorzien

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien. In de begroting 2019 van de Regio Midden-Holland was geen post onvoorzien geraamd. In geval van onvoorzien kosten die de exploitatie overstijgen wordt dekking gevonden in de algemene reserve, dan wel zijn de deelnemende gemeenten aansprakelijk.

4.4.4 Incidentele baten en lasten

De exploitatie 2019 van Regio Midden-Holland bevat diverse incidentele baten en lasten die gerealiseerd zijn en eenmalig in de exploitatie geboekt zijn. Hieronder zijn de incidentele baten en lasten weergegeven.

De incidentele lasten 2019 zijn als volgt te specificeren:

- Projectresultaat Speedprofiles 2019 voor in totaal € 228,57

De incidentele baten 2019 zijn als volgt te specificeren:

- Vrijval niet in 2019 besteed saldo bestemmingsreserve Duurzaamheid voor in totaal € 14.023,-

- Vrijval niet in 2019 besteed saldo bestemmingsreserve Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt voor in totaal € 5.049,37

4.4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Exploitatie Regio Midden-Holland

			2019	
Omschrijving	Baten/Lasten	Omschrijving	Realisatie	Begroting
Regio Midden-Holland	Baten	Algemene Bijdrage	-402.500	-402.500
		Overige Bijdragen	-22.500	-22.500
		Projectbaten	-614.796	-536.758
	Totaal Baten		-1.039.796	-961.758
	Lasten	Personeelskosten*	14.432	10.000
		Apparaatskosten	43.230	50.000
		Directe Productkosten	251.280	426.101
		Doorberekende kosten	45.111	50.500
		Projectlasten	614.796	536.758
	Totaal Lasten		968.849	1.073.359
Totaal saldo van baten en lasten			-70.947	111.601
Mutatie Reserves	Baten	Onttrekking reserves	-61.674	-152.426
		Totaal Baten	-61.674	-152.426
	Lasten	Toevoeging reserves	0	0
		Totaal Lasten	0	0
Totaal Mutatie Reserves			-61.674	-152.426
Resultaat			-132.621	-40.825

Toelichting exploitatie Regio Midden-Holland

Algemene bijdrage

De algemene bijdrage (inwonersbijdragen) zijn conform de begroting. In bijlage 1 is de onderbouwing en het inwonersaantal, waarop de bedragen gebaseerd zijn, terug te vinden.

Overige bijdragen

De overige bijdrage zijn conform begroting en heeft volledig betrekking op de vergoeding van de inzet projectleider Slappe Bodem.

Projecten

De werkelijke baten en lasten waren in 2019 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de onvoorspelbaarheid van projecten als gevolg van hun doorlooptijd. Diverse projecten zijn meerjarig van aard en worden daardoor in 2020 voortgezet. De saldi van die projecten zijn onder overlopende passiva op de balans verantwoord.

Personeelskosten

De te leveren capaciteit van huidige ambtelijk secretaris wordt voor 18 uur gefaciliteerd door gemeente Gouda. De geprognosticeerde € 10.000,- voor personeelskosten heeft betrekking op een uren uitbreiding van 4 uur per week die gezamenlijk door de deelnemers gefinancierd worden. Met de doorbelasting van gemeente Gouda blijkt dat het begrote bedrag van € 10.000,- te laag is en dat de uitbreiding van de uren in 2019 totaal € 14.432,- bedraagt.

Apparaatskosten

De realisatie van de apparaatskosten zijn ruim € 6.770 lager dan begroot. De oorzaak van de onderschrijding is dat er bij de bepaling van de begroting een werkbudget is bepaald welke niet gekoppeld zijn aan vaste verplichtingen waardoor de uitputting onvoorspelbaar is. Het budget van de apparaatskosten heeft onder andere betrekking op kosten op het gebied van communicatie, voorlichting, vergaderingen en bijeenkomsten.

Directe productkosten

De realisatie van de directe productkosten zijn ruim € 174.000 lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de beschikbare programmabudgetten, en de daaraan gekoppelde onttrekkingen bestemmingsreserves, niet volledig zijn besteed. In hoofdstuk 4.4.2 “Verschillenanalyse overzicht van baten en lasten” is een toelichting van het verschil tussen begroting en realisatie weergegeven.

De programmabudgetten zijn in 2019 gesplitst in een regulier budget en het aanvullende budget, het aanvullende budget betreft het budget die vanuit 2018 naar 2019 is overgeheveld.

Doorberekende kosten

De realisatie van doorberekende kosten zijn lager dan begroot door een voordeel in kosten dienstverlening ODMH.

Projecten

De werkelijke baten en lasten waren in 2019 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de onvoorspelbaarheid van projecten als gevolg van hun doorlooptijd. Diverse projecten zijn meerjarig van aard en worden daardoor in 2020 voortgezet. De saldi van die projecten zijn onder overlopende passiva op de balans verantwoord.

Mutatie reserves

In 2019 is in totaal € 61.674,- uit de reserve onttrokken welke in zijn geheel aan de bestemmingsreserve van de bestuurlijke tafels toegerekend kan worden.

Bij het opstellen van de begroting is aanvankelijk rekening gehouden met een volledige besteding en onttrekking van bestemmingsreserves van de bestuurlijke tafels. De onttrekking (ad € 61.674,-) betreft de uitputting van de bestemmingsreserves Ruimte en Wonen (1), Verkeer en Vervoer (2), Sociaal Domein (3) en het Convenant Alphen, Gouda, Woerden (4). Daarnaast is er vanwege het niet volledig uitputten van de saldi bestemmingsreserve Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt (1) en Duurzaamheid (2) in totaal € 19.072,- in de algemene middelen vrijgevallen. In hoofdstuk 4.4.2 “Verschillenanalyse overzicht van baten en lasten” is een toelichting van het verschil tussen begroting en realisatie weergegeven.

In de bijlage 2 is het verloop en de verdeling van de reserves en voorzieningen nader gespecificeerd. Ook is daar de bestemming nader toegelicht.

In onderstaand overzicht staat weergegeven welk deel van de onttrekking structureel is.

Omschrijving Programma	Raming mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging				Raming mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging			
	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel
Bestuurszaken	152.426	-	-	-	61.674	-	-	-
	152.426	-	-	-	61.674	-	-	-

4.4.6 EMU-saldo

Het hieronder berekende en gerealiseerde EMU-saldo geeft inzicht dat Regio Midden-Holland in het begrotingsjaar een financieel overschot heeft op de uitgaven. In theorie zou het vermogen van Regio Midden-Holland met het berekende EMU-saldo groeien. Omdat in hoofdstuk 2.2.

“resultaatbestemming” een restitutie bedrag van € 69.967,- is opgenomen, zal het eigen vermogen minimaal toenemen.

Omschrijving		Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)		111	0	71
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	5	2	2
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	+	0	0	0
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	0	0	0
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	+	0	0	0
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	+	0	0	0
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	0	0	0
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	0	0	0
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	0	0	0
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	0	0	0
11 Boekwinst bij verkoop effecten		0	0	0
Berekend EMU-saldo		116	2	73

4.4.7 Wet Normering Topinkomens

Op grond van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sectoren (WNT) moeten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de jaarstukken per individuele functionaris aangeven wat het belastbare loon en de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn zijn, indien deze uitgaan boven de WNT-norm (in 2019: € 194.000). Voor elke topfunctionaris moeten deze gegevens sowieso vermeld worden. Ook als de WNT-norm niet overschreden wordt.

In 2019 heeft binnen de Regio Midden-Holland geen overschrijding plaatsgevonden van het maximum salaris als bedoeld in de WNT.

De functionarissen die bij de Regio Midden-Holland onder deze wet vallen zijn de leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

De leden van het algemeen bestuur zijn:

1. De heer M. Schoenmaker (voorzitter), burgemeester gemeente Gouda (tot 15 januari 2019)
2. Mevrouw M. Salet (voorzitter), wnd burgemeester gemeente Gouda (vanaf 15 januari tot 1 oktober 2019).
3. De heer P. Verhoeve, burgemeester gemeente Gouda (vanaf 1 oktober 2019)
4. De heer C. van der Kamp, burgemeester gemeente Bodegraven-Reeuwijk
5. De heer R.S. Cazemier, burgemeester gemeente Krimpenerwaard
6. De heer E.J. Nieuwenhuis, burgemeester gemeente Waddinxveen
7. De heer K.J.G. Kats, burgemeester gemeente Zuidplas (tot 4 januari 2019)
8. De heer S. Stoop, wnd burgemeester gemeente Zuidplas (vanaf 10 januari tot 1 oktober 2019)
9. De heer J.F. Weber, burgemeester gemeente Zuidplas (vanaf 1 oktober 2019)
10. Mevrouw I.C.J. Nieuwenhuizen, wethouder gemeente Bodegraven-Reeuwijk
11. Mevrouw C.P. Dijkstra, wethouder gemeente Gouda
12. De heer J. Vente, wethouder gemeente Krimpenerwaard
13. Mevrouw G. Atzema, wethouder gemeente Waddinxveen
14. De heer J. Hordijk, wethouder gemeente Zuidplas

De leden van het dagelijks bestuur* zijn:

1. De heer M. Schoenmaker (voorzitter), burgemeester gemeente Gouda (tot 15 januari 2019)
2. Mevrouw M. Salet (voorzitter), wnd burgemeester gemeente Gouda (vanaf 15 januari tot 1 oktober 2019).
3. De heer P. Verhoeve, burgemeester gemeente Gouda (vanaf 1 oktober 2019)
4. De heer C. van der Kamp, burgemeester gemeente Bodegraven-Reeuwijk
5. De heer R.S. Cazemier, burgemeester gemeente Krimpenerwaard
6. De heer E.J. Nieuwenhuis, burgemeester gemeente Waddinxveen
7. De heer K.J.G. Kats, burgemeester gemeente Zuidplas (tot 4 januari 2019)
8. De heer S. Stoop, wnd burgemeester gemeente Zuidplas (vanaf 10 januari tot 1 oktober 2019)
9. De heer J.F. Weber, burgemeester gemeente Zuidplas (vanaf 1 oktober 2019)

* De leden van het dagelijks bestuur zijn ook lid van het algemeen bestuur.

Alle leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur hebben geen bezoldiging bij de Regio Midden-Holland.

Naam Topfunctionaris	Functie
H.E. Postema	Secretaris

De specificatie van de het belastbaar loon topfunctionarissen in 2019 is als volgt:

Bedragen x € 1	H.E. Postema 2019
Functiegegevens	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,61
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding*	€ 11.927,11
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -
<i>Subtotaal</i>	€ 11.927,11
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 118.555,56
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totaal bezoldiging	€ 11.927,11
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2018	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	4/7 - 31-12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	0,61
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 5.883,56
Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 56.958,90
Totale bezoldiging 2018	€ 5.883,56

* Voor het verrichten van werkzaamheden als Regio secretaris heeft de heer H.E. Postema een arbeidsomvang van 22 uur. Van deze arbeidsomvang wordt 18 uur door de gemeente Gouda gefaciliteerd, de overige 4 uur worden als aanvullende uren door gemeente Gouda aan Regio Midden-Holland doorbelast.

Omdat de leden van het bestuur geen bezoldiging bij de Regio Midden-Holland hebben wordt het belastbaar loon van de leden niet benoemd. De doorbelaste kosten (4 uur per week) van inhuur van de heer H.E. Postema worden vanwege de functie van secretaris wel als bezoldiging genoemd. De Regio Midden-Holland heeft geen beloningen aan de leden betaald en dit zal in de toekomst ook niet plaatsvinden.

5 Vaststelling jaarstukken 2019

Het Algemeen Bestuur van de Regio Midden-Holland wordt gevraagd, gegeven het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 8 april 2020,

BESLUIT:

de jaarstukken welke gecontroleerd zijn door de accountant voor het jaar 2019, vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 1 juli 2020.

De secretaris,

De voorzitter,

mr. drs. H.E. Postema

P. Verhoeve

6 Controleverklaring

Bijlagen

Bijlage 1 Inwonersbijdrage 2019 per gemeente

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-2017 CBS	Prognose bijdrage 2019	Prognose totaal producten Regio Midden-Holland
<i>bijdrage per inwoner</i>		€ 1,76	
Krimpenerwaard	55.204	€ 97.159	€ 97.159
Bodegraven-Reeuwijk	33.733	€ 59.370	€ 59.370
Gouda	71.752	€ 126.284	€ 126.284
Waddinxveen	26.536	€ 46.703	€ 46.703
Zuidplas	41.468	€ 72.984	€ 72.984
Totalen	228.693	€ 402.500	€ 402.500

Bijlage 2 Staat van reserves 2019

Omschrijving	Saldo aan het begin 2019	Bestemming resultaat vorig jaar*	Saldo begin 2019 na resultaatbestemming	Toevoegingen	Vrijval	Incidentele Onttrekkingen	Vermindering ter dekking van afschrijving	Saldo ultimo 2019	Toelichting
Algemene Reserves									
1 Algemene reserve	100.000		100.000					100.000	
Totaal Algemene Reserves	100.000	0	100.000	0	0	0	0	100.000	
Bestemmingsreserves									
2 Bestemmingsreserve Regionale Agende Wonen	5.203		5.203					5.203	Op advies van de bestuurscommissie is deze reserve in 2012 gevormd vanuit de resterende middelen van B.W.S. In de jaren 2012 en 2013 hebben onttrekkingen plaatsgevonden waarna er een klein restant overblijft voor nakomende kosten.
3 Bestemmingsreserve Programmaondersteuning en Lobby	120.110		120.110					120.110	Met de resultaatbestemming 2015 is door het AB besloten om het saldo van de bestemmingsreserve De Nieuwe Regio te herbestemmen voor programmaondersteuning en Lobby. Tevens is tezamen met dit besluit het saldo van de reserve afgerond naar €60.000.
4 Bestemmingsreserve Verkeer Algemeen	30.077		30.077					30.077	AB besluit 3-okt.2018; €24.726 bestemd voor uitvoering project korte termijn aanpak door Verkeersonderneming. Het restant van de reserve is bestemd voor het actieprogramma verkeersveiligheid 2017-2019.
5 Bestemmingsreserve Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	5.608		5.608		5.049			559	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbijeenkomsten die betrekking hebben op het programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt.
6 Bestemmingsreserve Ruimte en Wonen	26.310	7.082	33.392			6.911		26.481	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbijeenkomsten die betrekking hebben op het programma Ruimte en Wonen.
7 Bestemmingsreserve Verkeer en Vervoer	25.000		25.000			726		24.274	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbijeenkomsten die betrekking hebben op het programma Verkeer en Vervoer.
8 Bestemmingsreserve Sociaal Domein	0	25.800	25.800			25.800		0	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbijeenkomsten die betrekking hebben op het programma Sociaal Domein.
9 Bestemmingsreserve Natuur, Water en Recreatie	20.383	-20.383	0					0	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbijeenkomsten die betrekking hebben op het programma Natuur, Water en Recreatie.
10 Bestemmingsreserve Duurzaamheid	0	31.810	31.810		14.023			17.787	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbijeenkomsten die betrekking hebben op het programma Duurzaamheid.
11 Bestemmingsreserve Dekking inwonersbijdrage Alphen	66.858		66.858					66.858	Reserve ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten die veroorzaakt worden door het wegvalLEN van de inwonersbijdrage Alphen a/d Rijn.
12 Bestemmingsreserve Projecten	82.018		82.018					82.018	Reserve ter dekking van toekomstige projecttekorten en / of latente restitutie.
13 Bestemmingsreserve Convenant Alphen, Gouda en Woerden	30.816		30.816			9.165		21.650	Reserve ter dekking van kosten op het gebied van lobby werkzaamheden, korte onderzoeken en netwerkbijeenkomsten die betrekking hebben op het Convenant Alphen, Gouda en Woerden.
Totaal Bestemmingsreserves	412.382	44.309	456.691	0	19.072	42.601	0	395.017	
Totaal Reserves	512.383	44.309	556.692	0	19.072	42.601	0	495.018	

* Het totaal saldo van de resultaatbestemming 2018 van € 44.309,- is opgebouwd uit het resultaat 2018 van € 183.834,- minus de restitutie aan de deelnemers van € 139.525,-

Bijlage 3 Taakvelden 2019

Taakveld	Omschrijving	Programmabegroting 2019		Gewijzigde begroting 2019		Jaarrekening 2019		Verschil jaarrekening t.o.v. gewijzigde begroting	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	€ 781.479	€ -781.479	€ 1.006.859	€ -895.258	€ 902.749	€ -973.697	€ -104.110	€ -78.439
0.4	Overhead	€ 94.072	€ -94.072	€ 66.500	€ -66.500	€ 66.100	€ -66.100	€ -400	€ 400
0.10	Mutatie reserves				€ -152.426		€ -61.674		€ 90.752
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten			€ 40.825		€ 132.621		€ 91.796	€ -
Totaal taakvelden		€ 875.551	€ -875.551	€ 1.114.184	€ -1.114.184	€ 1.101.470	€ -1.101.470	€ -12.714	€ 12.714